

1992.
VIII. évf. 6. (59.) szám
Ára: 65 Ft

video

magazin

**Az érzékek
birodalma**

**TWIN
PEAKS
VISSZATÉR**

**TESZT:
SIEMENS,
SONY,
FISHER,
ITT-Nokia
KÉPMAGNÓK**

**GEENA
DAVIS**

**Az alkalmi
sztár**

Rejtvénypályázatunkon

TWIN NOKIA

fordert nyerhet

MÉG TUDJUK FOKOZNI!

Öt, négy, három...

Már számoljuk vissza a napokat, amikor az HBO hélvégi műsora vadonatúji, különleges programokkal bővül. A képernyőn először tűnik fel, és a kicsik kedvence lesz Babar, az elefánt, aki az életről mesél. A természet és a tudomány bűvárai a National Geographic Felfedező sorozat segítségével álmerülhetnek a fitkok birodalmába. Késő esti izgalom felnőtt nézőinknek: pokoli kísértés, aminek nem lehet ellenállni! Ne feledjé, június 12-től mindez így együtt, csak az HBO-n látható.

A kábelelőfizetők már ma élvezhetik az HBO műsorát.
Keressen fel bennünket személyesen vagy telefonon:

Kedves Olvasó!

Májusban Magyarország csatlakozott a műholdas távközlés európai rendszeréhez, az Eutelsathoz. A másfél évtizede alakult szervezetnek hét műholdja van, s hamarosan már tíz lesz. Sugárzási rendszere elvileg félmillió európai polgárt tud elérni. E csatlakozás lehetőséget teremt arra, hogy belátható időn belül huszonnégy órás magyar televíziós adás szorhassa be Európát. Erre annál is inkább megvan minden esély, mert tavasszal bízható technikai kísérletek folynak. Egy ilyen égi csatorna egy éves bérleti díja körülbelül félmillió forint, amelyet a magyar műsori sugárzó szervezeteknek, vállalkozásoknak kell majd fedeznie. Hogy melyek is lesznek ezek, állami vagy magántelevíziós társaságok, arra elviekben a készülékfelben lévő törvények adhatják majd meg a választ. Remélhetően azonban már néhány éven belül újabb, ráadásul magyar nyelvű műholdas tv-program közül válogathatunk mi, tévézők és videóbarátok, határon innen és túl.

Egyebek mellett a műholdas kísérletről is olvashat lapunkban, s kérem, ne kerülje el figyelmét: most induló rejtvenypályázatunkon, ha szerencsés, akár kamkordert is nyerhet!

Falus Tamás

Főszerkesztő: Falus Tamás
Művészeti vezető: Cziflerszky Attila
Képszerkesztő: Fejér Gábor
A szerkesztőség és levélcíme:
1027 Budapest, Csalogány u. 9-11.
Telefon: 201-0166, Telex: 22-5138
Fax: 201-1925
Kiadja a

Pergamen Rt.

Felelős kiadó:
Belán Gábor vezérigazgató
Nyomdai előkészítés:
HEPTA Grafikai Stúdió
Műszaki vezető: Maros Pál
Nyomás: Kossuth Nyomda
Fv.: Székely Károly vezérigazgató
Terjeszti a Magyar Posta
Előfizethető a Kiadónál,
bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál,
a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR) 1900 Budapest, XIII., Lehel u. 10/A, közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a HELIR Postabank Rt.
219-98636, 021-02799 sz.
pénzforgalmi jelzőszáma
HU ISSN 0237-5141

video

magazin

Vakációk videóválaszték gyerekeknek • Esernyőtrükk •	5
De hová tűnt a 7. század? • Mindent megmutatunk	6
Frédi és Bóni • Turpi Úrri	6
Végzetes utóhatás • Melyik nőt válasszam? • A „nap”	7
Éjtéli emlékek	7
Olimpiai videó-arc képcsarnok	8
A trükk birodalma XI.	9

A trükk birodalmának rejtvénye	13

Teszt: kínálat monóban	14
Rendezte: Jonathan Demme	18

Az érzékek birodalma I.	23

Keanu Reeves, aki túljutott a Holtponton	26
Twin Peaks visszatér	28
Angyalisztól Miss Marple-ig	30
Magyar jel az égből	31
Az LGT-től a J LX-ig	32
Felhívás	33
Sikerlista	34
Böngésző	36
Az ideális rosszember — Jack Palance	37
Egészítse ki videógyűjteményét értékes filmekkel	38
Hírózón	39
Cannes-i filmesen	42
Geena Davis — az alkalmi sztár	44
Számurájok fejedelme • Meneküljete... nyomozunk	46

ELEGÁNS FORMA

Ha március 9. és július 24. között ITT Nokia televíziót vásárol,
és beküldi blokkmásolatát a Selectronichoz, aranyérmet nyerhet!

AZ ÉREM MÁSİK OLDALA

TUTU NOKIA

Bátor és büszke, mint a sas, erős,
mint a fekete tigris, hatalma istenhez fogható.

Egy emberfelelti hős fantasztikus kalandjai.

A VADAK URA

KARD ÉS VARÁZSLAT

(THE BEASTMASTER)

Színes, szinkronizált amerikai fantasy

JOHN
CUSACK

ANJELICA
HUSTON

ANNETTE
BENING

Csábítás. Árulás. Gyilkosság.

Ki nevet majd a végén?

SVINDLEREK

(THE GRIFTERS)

Stephen Frears filmje.

Martin Scorsese produkciója.

Színes, szinkronizált amerikai thriller

A tengeralattjáró

Eljött az ő ideje ...

(DAS BOOT)

Színes, feliratos német háborús film

VIDEO PREMIER

JÚNIUS 11.

*Igazságot tesz a törvénnyel szemben,
erőt vesz az erőszakon,
derült lop a harcos sűrűjébe:*
A TOLVAJOK FEJEDELME

KEVIN COSTNER

ROBIN HOOD

A TOLVAJOK FEJEDELME

(ROBIN HOOD - PRINCE OF THIEVES)

Színes, szinkronizált amerikai kalandfilm

MICKEY
ROURKE

ERIC
ROBERTS

DARYL
HANNAH

AZ ALVILÁG PÁPÁJA

Ne merj ujjat húzni vele!

(THE POPE OF GREENWICH VILLAGE)

Színes, szinkronizált amerikai akciófilm

JAKUZÁK

100 évvel ezelőtt még úgy hívták őket: szamurájok.

(THE YAKUZA)

Színes, szinkronizált amerikai akciófilm

ÜGYNÖKEINK:

InterFilm
1054 Bp. Steindl l. u. 6.
Tel: 111-7440

Video Nivo
1081 Bp. Köztársaság tér 10.
Tel: 113-9837

Oxi
1096 Bp. Haller u. 24.
Tel: 133-2406

S.I.COOP Kft.
1147 Bp. Lőcsey utca 12/b.
Tel: 164-2055

Gaumont

Esernyőtrükk

Pierre Richard

Két egymás mellett lévő iroda óriási félreértés kiindulópontja: Grégoire, a kissé flúgos színész tévedésből megbízást kap a mafiózóktól egy iparmágnás megölésére...

Színes, szinkronizált francia vígjáték
Főszereplők: Pierre Richard, Gert Fröbe
Rendezte: Gérard Oury
93 perc

Gaumont

De hová tűnt a 7. század?

mais où
est donc passée
la 7e compagnie?

1940 májusában már javában dúl a háború, amikor három francia katona mindent elkövet, hogy remekül érezze magát, elszakadván fogságba esett századuktól...
Színes, szinkronizált francia-olasz vígjáték
Főszereplők: Jean Lefebvre, Pierre Mondy, Alain Doutey
Rendezte: Robert Lamoureux 85 perc

Gaumont

PIERRE RICHARD
MIOU-MIOU
JEAN-PIERRE MARIELLE

on aura
tout vu!

GEORGES LAUTNER

FRANCIS VEBER

Mindent megmutatunk

François ügyefogyott reklámfotós, akit bártnője rá akar venni, hogy írjon pornóforgatókönyveket. Ezzel azonban François meglehetősen ingoványos talajra lép...

Színes, szinkronizált francia vígjáték
Főszereplők: Pierre Richard, Miou-Miou
Rendezte: Georges Lautner
98 perc

Vakációs videóválaszték gyerekeknek

945 Ft/
darab

Megrendelőszelvény

Név:

Cím (irányítószám):

Postai utánvétellel megrendelem az alábbi színes, szinkronizált rajzfilmkazettákat.

.....
.....
.....
.....

A kazetták a kft. irodájában megvásárolhatók.

Nyitva tartási idő: 8-16 óráig

HELIKON VIDEO Kft.

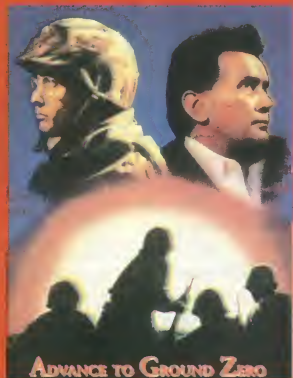
Bp. XIV., Várna u. 12-14. 1149

Tel.: 252-4660/14, 15 Telefax: 184-2117

**Hőseinket
már
megtalálja
a videó-
kölcsonzókben!**

WIN

Végzetes utóhatás (Advance To Ground Zero)

Az Egyesült Államok kormányának kísérleti nukleáris robbantásai után három évtizeddel egy orvos a pusztító utóhatások tanulmányozása közben szembekerül a hatalommal, melynek az az érdeke, hogy ezek a hatások titokban maradjanak.

Színes, szinkronizált amerikai filmdráma, 1991
Főszereplők: Martin Sheen, Emilio Estevez
Rendezte: Peter Markle
95 perc

Melyik nőt válasszam?

Archie és barátai tizenöt év után egy hétvégén összegyűlnek, hogy felelevenítsék iskolai emlékeiket. Archie legnagyobb gondja, hogy melyik nőt válassza a sok közül: a szőke Bettyt, a barna Veronica-t, esetleg pénzügyi tanácsadóját, a szép Pamet?

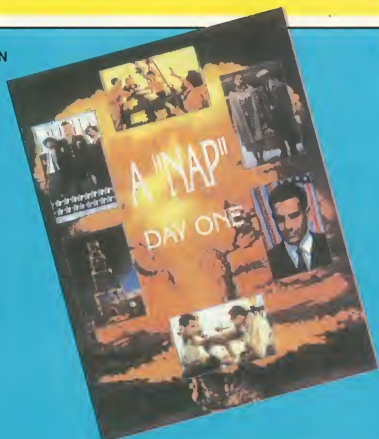
Színes, szinkronizált amerikai vígjáték, 1991
Főszereplők: Christopher Rich, Lauren Holly
Rendezte: Graham Cottle
95 perc

WIN

WIN

A legjobb filmek történetét az élet maga írja. 1945-ben a második világháború a végéhez közeledett. A japánokat azonban az amerikaiaknak még megadásra kellett bírniuk. A kérdés az volt, miként tegyék ezt. Újabb csapatok küldésével, vagy az atombomba ledobásával. És eljött a "Nap"...

Színes, szinkronizált amerikai film, 1989
Főszereplők: Brian Dennehy, David Strathairn, Michael Tucker
Rendezte: Joseph Sargent
185 perc

Éjféli emlékek

Önkívületi állapotban találunk rá Katrine-re, a fiatal szépségre. Amikro felébred, Görögországban találja magát és múltjára nem emlékszik. Constantin, egy dűsgazdag ember védőszárnyai alá veszi, s egy irodában helyezi el dolgozni. Itt lassan emlékezni kezd: Férjére, annak szeretőjére, s arra, miként próbálták őt eltenni láb alól...

Színes, szinkronizált amerikai film, 1991
Főszereplők: Jane Seymour, Omar Sharif
Rendezte: Gary Nelson
185 perc

WIN

A Video 2000 címe:
1142 Budapest, Rohonc u. 3.
Tel.: 251-1093

Olimpiai videó-arképcsarnok

Az eddigi 123 magyar olimpiai aranyérem történetét dolgozza fel az *Olimpiai arképcsarnok* című most megjelent videokazettasorozat, mely egyedülálló vállalkozás. A sportszerető videózők gyűjteményébe kíváncsi sorozat a Magyar Olimpiai Bizottság támogatásával, a Televideo Kiadó és az MTV Telesport együtt-

működésével jött létre, Dobor Dezső szerkesztésében. A tízrészes összeállítás sportáganként gyűjti csokorba az aranyérmek, az aranyérmesek történetét: archív filmek, korabeli és napjainkban készült riportok, kortársi visszaemlékezések idézik fel a jeles, magyar győzelmekkel járó olimpiai napokat. A Magyar Televízió

OLIMPIAI ARKÉPCSARNOK

A VIZEK KIRÁLYAI: HAJÓSTÓL DARNYIG

TS

KÉSZÜLT A
MAGYAR OLIMPIAI BIZOTTSÁG
TÁMOGATÁSÁVAL

OLIMPIAI ARKÉPCSARNOK

AZ ARENÁK HŐSEI
ATLÉTÁINK A CSÚCSON

TS

KÉSZÜLT A
MAGYAR OLIMPIAI BIZOTTSÁG
TÁMOGATÁSÁVAL

OLIMPIAI ARKÉPCSARNOK

ÉSZ, ERŐ ÉS AKARAT
DIADALOK A BÍRKÓZÓSZÖNYEGEN

TS

KÉSZÜLT A
MAGYAR OLIMPIAI BIZOTTSÁG
TÁMOGATÁSÁVAL

OLIMPIAI ARKÉPCSARNOK

KIRÁLYNŐK SZÁRAZON ÉS VÍZEN
HOLGYATLÉTAINK ÉS
ÚSZÓNŐINK SÍKEREI

TS

KÉSZÜLT A
MAGYAR OLIMPIAI BIZOTTSÁG
TÁMOGATÁSÁVAL

archívuma 1972-től teljes, így az azóta szerzett valamennyi olimpiai arany televíziós közvetítése videóra kerülhetett. A müncheni olimpia előtti győzelmeket egykori filmfelvételek, rádióközvetítések őrzik.

Ilyen teljességgel, mint amelyet most e videósorozat kínál, még soha nem volt lehetősége a sportbarátoknak, hogy videókönyvtárunkba archívumként, lexikonként polcukra helyezzék a magyar olimpiai aranyak képnyagát. A Televideo márkaboltjaiban, kazettánként 1625 forintért már kapható a sorozat első négy fejezete, műsoronként kö-

rülbelül hetven-hetven percnyi hosszúságban.

Íme az egyes fejezetek címei: *A vizek királyai: Hajóstól Darnyig; Királynők szárazon és vízen (Holgyatlétaink és úszónőink sikerei); Ész, erő és akarat (Diadalok a birkózószőnyegen); Az arénák hősei (Atlétáink a csúcson); Bunyó, bunyó... és súlyemelés; Aranylabda (Labdarúgás és vízilabda); Aranyfényű pengék; A férfiaság igaz próbája (Öttusa, sportlövészet); Szerek és emberek; Aranyos lapátok*

És következik Barcelona...

Európa után Magyarországon is

Kiváló minőségű EXXELL EHQ
videokazetták különféle hosszúságban

Másolók, filmsokszorosítók figyelmébe:

Az EXXELL videokazettát kiváló mechanikai tulajdonsága és a betöltött szalag profi minősége alkalmassá teszi filmsokszorosítók magas szintű igényeinek kielégítésére.

További információkkal állunk rendelkezésükre!

Címünk: EXXELL Video-Audio Rt.

7633 Pécs, Pellérdi út 55.

Telefon: 72/11-390, Telefax: 72/15-574

Molnár Miklós H.S.C.*

XI.

PERSPEKTIVIKUS TRÜKKÖK

Szemünkhöz nagyon sokban hasonlít a kamera objektívje. A távolba vezető párhuzamos vonalak a képen szintén *összetartók* válnak, és a hozzánk közelebbi személyhez viszonyítva a távolabbi azonos méretű ember *ki-sebbnek* látszik.

ÓRIÁSOK ÉS TÖRPÉK

Már a film hőskorában felismerték, hogy a távlat szabálya csodás felvételekre alkalmazható. A francia Georges Méliès (nevét már a stoptrükknél is megemlíttük) fekete háttér előtt jelenített meg óriást és törpét. Előbbi

Sorozatunk a fotó- és filmtrükkök bőséges tárházából azokat az eszközöket, módszereket, fogásokat veszi sorra, amelyek videókamerához is alkalmazhatók. Ezeket az ismereteket azok a videósok is hasznosíthatják, akiknek nincs fotós vagy filmes „előéletük”

közletről, utóbbit távolról fényképezte, és a képen egyidejűleg szerepeltette őket. A fekete környezet miatt nem volt érzékelhető a szereplők közötti távolság, ezért hihetővé vált a kép.

Ha megfelel elképzelésünknek, hogy az egész képmozstól a tőltő feketé té felvételünkön el-
ont hatású lesz, akkor Miliés
trükkjét alkalmazzuk. Például az
a cölünk, hogy a totalban az óriás
a törpe mellett álljon. Valójában
az óriást játszó szereplőt a ka-
merához közel, a liliputi alakított
távol helyezzük el. A total miatt a
háttérn kívül a padlót is feketete
anyaggal kell beborítani. Arra tö-
rekedjünk, hogy csak a szerep-
lők legyenek megvilágítva, a feke-
te felelőlről vegyük le a fényt.

Előnyös a szereplők világos ruházata. A kamerát egészen a talajszintre tegyük, ebből a szögben álló érzékelő a szereplők közötti távolság mélységgel különböztet. Ha szükséges, a közelbeli szereplőt állítsuk kissé magasabba, úgy, hogy a feketé anyag alá néhány centiméter vastagságú magasztól lapot (pl. deszkát) helyezzünk. A lényeg: a képen egy magasságban legyen a szereplők cipőnév távolpóna, ezáltal úgy látszik, mintha egymás mellett állnának. Gondot jelenthet a nagy területű fekete környezet kialakítása. Ha nincs a képen nagy mozgás, akkor a szereplők mögött egy-egy kisebb fekete háttér is elegendő. A még hiányzó felületet a kamera előtt fekete papírokkal maszkoljuk ki.

Előfordul, hogy nem tudjuk előlegei távol elhelyezni a liliputi játékos szereplőt. Ilyen helyzet adódik, ha például a csis emberként a könyvespolcon akarjuk szerepeltetni, ugyanakkor a nála nagyobb méretű szereplőt pedig a polca mellett állva. Ezen a példában a trükközés szükséges feleke háttér magától keletkezzen, mégpedig a könyvektől, sőt árnyéktól vetülve a polc hátára falára. Az 1. ábra szerinti elhelyezéssel az állványon lévő kamera elé kb. 45°-os szögben félig átértesztő tükröt rögzítünk. (A speciális tükrökről már szövegben ez év márciusi számunkban.) A polcon játszó szereplőt a tükröből kell látnunk, ezért a kamerától oldalt, 4–6 méter távolságra olyan magas emelvényre állítsuk, hogy kissé alulról lássuk. Míg a kamera feke háttérrel helyezünk, ami mozgásához elegendő.

A tükörből látszódo egyeb zavaró részletek kitakarása a kamerához közel, fekete papírral történik. Ha a kamera enyhén alulról mutatja a polcot, ezzel ki lehet deríteni, hogy a trükk kritikus területét, azt, hogy a szereplő nem ott áll, ahol látni. Ehhez csak annyit kell tennünk, hogy a szereplő lábának alsó részét eltakarjuk egyenesre vágott fekete papírral a polc élének vonalában.

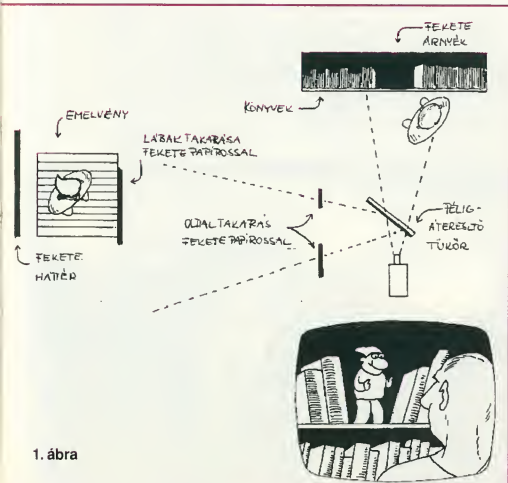
Törpe és óriás egy képen
szerepeltetése szabadban
könnyebben megvalósítható. A

2. ábra

trükkfelvételre az helyszínen a legalkalmasabb, amiből a néző nehezen következtethet a valódi méretekre. Ilyen például a szikla vagy fátlan, kietlen táj. A totál beállításához szintén a talponvaló képbeli magasságára kell ügyelni. Lásd *2. ábra*. Szabadban úgy körjárjuk a perspektíva-tér, hogy a közélebbi szereplőt kissé magasabban helyre állítjuk, és az előteret mindkét szereplő talponaljánál kitakarjuk helyszínen található kövekkel, földhányással. Ha a kamerával egészen a talajszintről forgatunk, alacsony előtértakarás is elegendő.

Példákban a szereplők összességére, egymás felé irányuló mozgásra akkor lesz természetes, ha nem reálisban, hanem *képbeli* helyzetüknek megfelelően játszkanak. Az ilyen típusú trükkök megkötöttsége, hogy a lilliputit játszó szereplő nem mehet az óriást alkotó szereplő elé, mert az óriás eltakarná és rögtön kiderülne, hogy valójában mögötte van. (Kivéve a félig átlátszó tükörös megoldásnál, ahol a tőp átlátszó lenne, ha kilépne a feketé árnyékából.)

1. ábra

* A szerző a Magyar Televízió 54 éves operatőre, a Hungarian Society of Cinematographers (H. S. C. = Magyar Operatőrök Társasága) tagja

3. ábra

Gyakran egyetlen szereplő van a trükkös beállításban, ezért csak a díszlet és a kellékek óriás vagy kicsiny méretezésével érhetjük el, hogy a néző liliputi embereként vagy óriást lásson. Cél-szerű az illúziót más módon is erősíteni – az óriás felvételt alsó nézőszögből nagy látószögű objektívvél és alacsonyra helyezett horizontvonalal készítjük. A liliputit pedig felülről, kissé telés látószöggel távolról és magas horizontvonalal vegyük fel. Természetesen az egyértelmű megjelenítést a maszk, a jelmez, a világitás és a hang is segíti.

Perspektívus trükknél az élességet ne bizzuk az automata-tárra, kézzel állítsuk be. (Az automata, nem tudja, hogy a két szereplő közötti mélységbeli távolság első harmadára kell állítani a fókuszot, mert így lehet jól kihasználni az élességi zónát.) A trükk miatt kellő mélységélességre van szükség, hogy egyformán éles legyen a közelebbi és távolabbi szereplő. Ismeretes, hogy a legnagyobb mélységélesség teljesen leszűkített blendével és a varió nagylátószögű helyzetében érhető el.

PERSPEKTIVIKUS EGYESÍTÉS

Az előtérmotivumot úgy is komponálhatjuk, hogy a háttérben lévő motivummal szokatlan helyzetbe kerüljön. Ilyen egyszerű perspektívus vagy távoli egyesítést alkalmaz például az olaszországi Pisában járó turista. Ka-

merájába nézve megkeresi azt a bizonyos szemszöveget, ahonnan útítársának keze „hozzaér” a távoli ferde toronyhoz, hogy megtámassza...

Más esetben gondosan ügyelünk a kompozícióra, különösen, ha szereplőnk háttérben például villanyoszlopok láthatók. – Csak nehogy valamelyik a fejéből nőjön ki!... – mondogatjuk magunkban a „szabályt”. És ha megtörténne, és ha tudatosan így komponálnánk? Próbáljuk meg egyszerű, humoros formában – mi minden „nőhet ki” szereplőnk fejéből. Például épületkupola, mely szokatlan kalapként hat, gomolygó gőzfelhőt kibocsátó kémény, mely szereplőnk zseniségét árulja el vagy a 3. ábrán látható utcai lámpabúra Judit fején, mely úgy szerepel koronaként, mintha ő nyerte volna meg... Felvételen Judit mögött a lámpa méretekrekl távolabb van, de a perspektívus egyesítés közelebb hozza.

A perspektívus egyesítés csúcspontját az alábbiakban tárgyalt trükkök jelentik.

ÜVEGFELVÉTEL, ÜVEGFESTMÉNY vagy ELŐTÉRFESTMÉNY

(Angolul: Glass shot, Glass work, németül: Glassaufnahmen, Glas-malerei, Glasgemälde.)

Filmekben gyakran alkalmazott trükk. Eredete 1905-ig nyúlik vissza. Egy kaliforniai régi gyár-

udvart úgy tettek vonzóvá a film-ben, hogy a gazos, bokros területet kamera elé helyezték, üveg-táblára festett látványos részle-tekkel takarták ki.

Az üvegre készített festmény természetesen nemcsak arra jó, hogy a háttér zavaró képszeleiteit eltüntesse, hanem általa minden fantáziásülte motívum megvalósítható. A tájba belefesthetünk leomlott viaduktot, épülő felhőkarcolót vagy fantasztikus alakú hegyeket. Előjáróban gyorsan megjegyezzük, csak akkor gondoljunk megvalósítására, ha a realista stílusú festésben kellő gyakorlatunk van (vagy van, aki segít ebben).

Az alábbiakban egy jellegzetes példával illusztráljuk a trükk-felvétel fontosabb lépéseit. A 4. ábra az 1987-ben készült Ekkehard című nyugatnémet tv-filmsorozatból való, melynek magyarországi helyszínein Duda László díszlettervező vár-üveg-festményeit e cikk szerzője vette fel. Az előre kiválasztott helyszínen jóval a forgatás előtt a kamera elé rögzítettünk 1–2 méterre egy hibátlan üveglapot, mely az egész képmezőt kitöltötte. A kamerától való távolságát úgy kellett meghatározni, hogy a felvételkor használatos blendeértéknél a mélységélesség az üvegtől egészen a távoli hegyig, azaz végtelenig terjedjen. Arra is számítani kellett, ha a felvétel idejére beborul az égbolt és nyitottabb blendével kell dolgozni, akkor is kellő mélységélesség maradjon. A kamera magasságát úgy választottam meg, hogy a festmény alatt majd elférjen az előtérben mozgó szereplő. Csak a keresőn átnézve lehet bejelölni az üvegen a vár helyét. Egyébként nemcsak a várépület, hanem a közvetlen alatta elterülő erdőrézlet is megfestésre került. A kritikus terület a festett és valóságos táj találkozási vonala. A festékek közül a lassan száradó olajfesték az előnyös, mert a változó világítás miatt könnyen lehet korrigálni a festmény kont-rasztlját, színét. Az üvegtábla és a festmény zavaró tükröződését,

csillagosát úgy szüntettük meg, hogy a kamera elé fekete anyagot feszítettünk ki, és csak akkora nyílást hagyunk rajta, melyen ki tud nézni az objektív. Az üveg-festményt oldalról kell megvilágitani. A 4. ábra felvételekor olyan szögben állt az üveg, hogy a napfényt nem használhattam, ezért megfelelő szín hőmérsékletű lámpákra volt szükség. A cselekmény szerint lovasokkal lovas-kocsi közeledik bogrova a földön-ton. Az első próba után kiderült, hogy a felszálló por a vár „mögé” kerül. Ez pedig egyet jelent a trükk leleplezésével. Ezért mentőteketként fellosztattuk az utat. A másik „veszélyt” a bogarak jelen-tették, amelyek előszeretettel telepedtek le az üvegen. Ellenük nem teltünk semmit, viszont a stábból többen „figyelőszolgálat” vállaltak, hogy leállítsák a fel-vételt, ha „légiveszély” lenne. A kamera apró keresőjében ugyanis nehezen ellenőrizhető a bogárveszély...

ELŐTÉRFOTÓ

A perspektívus egyesítéshez olóval kivágott fotóalakzatot is használhatunk. Ez lehet eredeti színes fénykép és szintén alkal-mak a jó nyomdatechnikával ké-szült kép (újságból, prospektus-ból). Ha a fotókiadás a kompozí-ció széléig kiér, akkor képen kí-vüli tartóállványhoz rögzítsük. Cél-szerű a fotó hátoldalára me-revítésként szízlő lapot ragasz-tani, a kép fehér élett pedig, ahol szükséges, vízfestékkel fessük be. A kompozíció belsejében el-helyezett kivágott előtérfotót ra-gasszuk üveglapra. Kivétel-es esetben, főleg belső térben, ahol nincs légmozgás, nagyon vé-kony (0,06 mm átmérőjű) hor-gászdamiáslakra erősíthetjük. Elfordulását úgy akadályozhat-juk meg, hogy három irányba fe-szítjük ki. Figyeljünk arra, hogy az előtérfotón és a valóságban megegyezzen a távlati rövidülés, a felvételi szemszög, a világítás iránya, a kontraszt és színvilág.

ELŐTÉRMAKETT vagy KIEGÉSZÍTŐ MAKETT

(Angolul: Hanging miniature, németül: Vorsatzmodell.)

Az a produkció, amely régi korban játszódtó történetet dolgoz fel, egyre nehezebben talál megfelelő külső helyszínt. A mai világ nyomainak eltakarására fel lehet építeni korabeli épületelemeket, de ezt nem mindig szükséges eredeti méretben elkészíteni. Az előtér- és kiegészítő makett, előtértothoz hasonló célt szolgál az előtér-makett. Ez utóbbi megépítése ugyan munkaigényes, viszont előnye, hogy az előbbieknél sokoldalúbban használható fel, bármilyen napszakvilágításához megfelel.

Akinek türelme és kellő gyakorlata van apró dolgok barkácsolásához, annak nem okozhat gondot épületrészletek modellezése. Először egyszerű felületekből álló előtér-makettal kísérletezzünk,

például kökerítéssel, oszloppal, falfelülettel. Később jöhetnek a bonyolultabb feladatok. A filmekben előszeretettel használt plafonmakett elkészítését pontos tervezés előzi meg. Ismeretes, hogy a műteremben épített díszlet csak oldalfalakból áll. A rendezői elképzelés olykor megkívánja, hogy a teremdiszletnek mennyezete is legyen. A valódi méret helyett (mely drága és a világítási lehetőségeket is korlátozza) olcsóbb az előtér-makett. 1984-ben forgattam a Századunk című történelmi tv-filmsorozat egyik epizódját. Ebből való az 5. ábra, mely azt a jelenetet mutatja, amikor Horthy a kormány tagjaival tanácskozik a Vár egyik szalonjában. Azaz a műteremben, ahogy ez a 6. ábrából ki is derül, melyen Duba László díszlettervező a miniatűr csillárt ellenőrzi. Az is látható, hogy nemcsak a plafon, hanem a falak díszburkolata is előtér-makett.

Végezetül a perspektivikus egyesítés megköltötségéről is

szóltunk. A trükk feltétele, hogy csak mozdulatlan kamerával készíthetünk felvételt. Ha ugyanis a váriáló közelítünk, (az egyre nagyobb gyűjtőtávolság miatt) csökkenne a mélységélesség. Természetesen vannak kivételes helyzetek, amikor nem látszik az életlenségi hiba. A másik fajta mozgásnál, a svenknél (az állványfeji forgástengelyénél előbb-

re nyúló objektív miatt) a közelben lévő üvegtestmény (előtértoth vagy előtér-makett) a képen elmozdul a háttérhez képest. Profi célra speciális kameraállvány létezik, mellyel horizontálisan és vertikálisan is lehet svenkelni. Ezen a kamera úgy van elhelyezve, hogy az objektív központja egybeesik az állványfeji forgási központjával.

MODELL FELVÉTELEK LASSÍTÁSA

A múlt század végén Amerika Spanyolországgal háborúzott Kuba miatt. Az amerikai Vitagraph operatőrei – Albert J. Smith és J. Stuart Blackton – semmitmondó, unalmas felvételekkel tértek vissza a háborúból. Állásuk veszélyben forgott, ezért Blackton rábeszélte társát, hogy forgassák le a Santiago öbölbeli csatát trükkfelvétellel, titokban. Az öböl úgy készült, hogy felfordított faemlévnyt kibélelt vitrolavázzal és teleengedték vízzel. A távoli part hegyeit a vászonra festették. Az öbölben ágyúzó csatahajók modellek voltak, amiket nagyon szellemesen állítottak el. Az amerikai és spanyol flotta hajóiról üzelben vásároltak eredeti fényképeket, ezeket kontúrjuk mentén kivágták, majd ráerősítették egy új falapzat oldalára, hogy úszni tudjanak a vizen. A víz alatt vezették be a hajókba az elektromos vezetékeket a feketelóporadagok felrobantására. A hullámokat egy ventilátor állította elő. A nagyobb hatás kedvéért a felvételt alatt Blackton és egy alkalmazott fiú szivarfüstöt fújt a hajók közé. Mire a csata véget ért, mindketten rosszul lettek. A kubai szivartól. Ekkor dohányoztak először. De nem hiába hoztak „áldozatot” – sikerült lett, az újságok dicsérték a helyszíni tudósítót. Nyilván a kezdetleges vetítési technika volt az oka, hogy a kritikusok nem vették észre, csatlással van dolguk.

Ismeret dolog, hogy a hajómodell körüli hullámzás, a robbanás és a szivarfüst mozgásának sebessége jelentősen eltér a valóságtól. A modell méretéhez képest ezek túlságosan gyorsan mozognak. A problémát a filmek idővel megoldották, felvételek lassítva veszik fel a jelenetet. (Erre pontos számítások szolgálnak, különböző léptékű modellekhez más-más felvételi sebesség szükséges.)

Nos, a mai videó hasonló problémával találja szembe magát, ha otthon kamerájával utánozni szeretné például az említett tengeri csatát. A videokamerával ugyanis nem lehet lassítást végezni csak egy speciális átirógépen, az eredeti felvételt átmásolásakor. A hajótrükkfelvételiéről azért nem kell le-

mondanunk (csak a robbantásokról). Kivágtott hajótoth ragasszunk üveglapra, mögé valódi hullámzó vízhatárral komponáljunk, és a cikünkben az üvegfelvételnél már írt módon vegyük fel. A módszer csak távoli hajó ábrázolásához alkalmazható, mivel közelről látható a hajótest oldalán végigördülő hullámzás. Ha a hajót mozgásban akarjuk felvenni, ehhez az üveglap alá vájatot kell készítenünk, hogy ebben lassan oldalra tudjuk csúsztatni. Ha régi gőzhajóról van szó, füstjét az üvegre festjük olajfestékkel. A nagyon távoli füst mozgása olyan lassú, hogy gomolygása nem okoz észrevehető változást 6–10 mp alatt, amíg a snitt látható.

Filmekben néha nem alkalmaznak a modellfelvételnél lassítást (holott indokoltnak vélnék), mert a képen ugyanakkor színesi játék is van. Például egy várat látnunk, tetején zászló leng, több pontjáról füst gomolyog felfelé, a vár alatt pedig szerepek mozognak. A felvételhez a várat kicsiben építik fel, előtér-makettként használják. Nos, ha a zászlót apró méretben helyeznek a maketre, az bizony nem úgy lobogna, mint az igazi, és a füst is túlságosan gyorsan szállna fel. Ezért az a megoldás, hogy az eredeti méretű zászlót, a rúdjaival együtt a valódi távol-ságra, messzire helyezik el, úgy, hogy illeszkedjen a makett tornyával. Hasonlóan távolra helyezik a füstöt kibocsátó dobozokat is.

Némely esetben a lassítandó felvétel tájképi helyszíne víz alatt építhető fel. Például a vulkánikus hegyet vizálló anyagból készítjük, festjük és akváriumba telepítjük. Mögé homogén anyagú háttérrel tegyük. A hegy üregébe belehelyezünk egy spirálzatos festéket tartalmazó dobozt, melyből lassan felfelé áramlik a vízben a „vulkánikus felhő”. Ungancsok víz alatt valószínűleg meg a szárazföldi talajra zuhanó tárgyak lassított efekje és más katasztrófasítnetek.

Július folytatásunkban többek között szó lesz egy különleges amerikai trükkéről, amely miatt a producerdát alá helyezték. Következik: A trükk birodalmának XII. része, a háttérvetítés és a háttérbehelyettesítés.

6. ábra

TERVEZÉS

BESZERZÉS

KIVITELEZÉS

BROADCAST ÉS PROFESSZIONÁLIS BERENDEZÉSEK RENDKÍVÜL
GYORS SZÁLLÍTÁSSAL, KEDVEZŐ ÁRAKKAL!

ÚJ GÉPEK

CAMERAS

BVW-400P HAD CAMCORDER 4.470.000,-
BVW-300A SP CAMCORDER 3.489.000,-
BVW-507A SP CAMCORDER 3.491.000,-
DXC-537PK CCD CAMERA 1.115.000,-
BVW-327PK Hi8 CAMCORDER 1.066.000,-

VTR-S

PVW-2800P BETACAM RECORDER 1.770.600,-
PVW-2600P BETACAM PLAYER 1.290.000,-
BVW-75P BETACAM RECORDER 3.490.000,-
BVW-65P BETACAM PLAYER 3.004.000,-
BVW-60P BETACAM PLAYER 2.229.000,-

LENSES

CANON J 14 X 8,5 727.000,-
FEIJENON 14 X 8,5 PEO II. 703.000,-

TRIPODS

SACHTLER VID 14 II.
213.000,-
SACHTLER VID
18 PK II.
485.000,-

Áraink
listaárak,
és az ÁFA-t
nem tartalmazzák.
Felsorolásunk csak
töredéke a teljes
kínálati listának.
Minden berendezést
garanciával és szervizháttérrel
kínálunk.

Bizalommal forduljanak hozzánk
TBC, Mixer, Feliratozó, Accumulátor,
Videokazetta, Monitor stb. beszerzésével is.

HASZNÁLT GÉPEK

VTR-S

BVW-75P BETACAM RECORDER 2.811.000,-
BVW-70P BETACAM PLAYER 2.520.000,-
BVW-60P BETACAM PLAYER 1.744.000,-
VO-9850 U-MATIC RECORDER 776.000,-
VO-9800 U-MATIC PLAYER 484.000,-

CAMERAS

BVP-7P CAMERA 1.357.000,-
DXC-M7 PK CAMERA 969.000,-
DXC-3000 APK CAMERA 581.000,-

DIGITAL EFFECTS

GENESIS ACT-3 3D 1.938.000,-
VPS-500 DVE 969.000,-

EDITING

CONTROLERS
BVE-600 582.000,-
RM-440 88.000,-

Minden
használt
berendezés
garantáltan
bevizsgált,
felújított vagy
DEMO készülék.

Bármilyen igény szerinti
használt berendezés beszerzését
is vállaljuk.

Az összes használt készüléket –
eredeti műszaki paraméterek mellett –
szűkített garanciával árusítjuk.

MAGNEW®

1103 Budapest, Gyömrői út 60–62.
Tel.: 157-4888 Tel./Fax: 147-0371

**A TV-TÉVÉ műsora kábelén az alábbi
területek helyi csatornáin vehető:**

BUDAPESTEN:

Bartók Ltp-i és Tétényi Köz. Tel. Kult. Egy., BIN Kft., Lakatos úti Lakótelepi Kábeltelevé, CITY Kábel Belvárosi Kábeltelevíziós Kft., Csángó-Gidófalvy Lakótelepi Alapítvány, EUROSAT Betéti Társaság, EUROSAT Híradástechnikai BT. – Csepel, Erzsébet és Sorokság Községi TV., Gelka-SAT Kft., INKA Kft., Jókai Lakásfenntartó Szövetkezet, Mátyáshegyi Televízió, Óbuda Televízió, Smírgli Egyesület, SZÍV TV., Tétényi Promontor Kábeltelevíziós Kft., Tomori úti Lakótelep, TV-11 (Kelenföld), TV-11 (Gazdagrét), XV. kerületi Községi Televízió, Vízafogó Lakásfenntartó Szövetkezet, Zuglói Kft. Videóstúdiója

VIDÉKEN:

Ajka, Baja, Balassagyarmat, Balatonfüred, Békés, Békéscsaba, Bonyhád, Budakeszi, Cegléd, Csót, Dabas, Dunakeszi, Edelény, Erdőkertes, Esztergom, Fehérgyarmat, Gödöllő, Gyöngyös, Győr, Hévíz, Kaposvár, Kazincbarcika, Kecskemét, Keszthely, Kéthely, Kiskunfélegyháza, Kiskunhalas, Kiskunmajsa (Soltvadkert), Komárom, Komló, Kondoros, Lenti, Makó, Marcali, Mezőhegyes, Mezőkovácsháza, Miskolc, Mohács, Nova, Oroszlány, Pannonhalma, Pécs (Harkány), Pécsvárad, Pilis, Pilisvörösvár, Siklós, Siófok (Sióvíll), Siófok (Foki hegy), Sopron, Szarvas, Szeged, Százhalombatta, Székesfehérvár, Szekszárd, Szentes, Szolnok, Szombathely (Kőszeg, Sárvár, Vasvár), Tápiószentmárton, Tiszaújváros, Várpalota, Veszprém, Zalaapáti, Zánka, Zirc, Zsámbok, Debrecen, Dunaújváros, Pécs

A Tv-tévé műsora már 669 360 otthonban látható!

V-8 300-as

kamkorder a főnyereménye most induló háromrészes rejtvénypályázatunknak, mely a XIII. részes A trükk birodalma című sorozatunkhoz kapcsolódik. A helyes megfejtők között **30 darab Maxell 180 perces VHS kazettát** is kisorsolunk.

Önnök nincs más dolga, mint helyesen válaszolni három fordulón át a rejtvény kérdéseire. A kérdések alatt öt lehetséges feleletet talál, melyek közül csak az egyik helyes. Válassza ki a helyesnek ítélt választ, és sorszámt írja be az oldal alján található szelvény megfelelő sorába. Ha figyelemmel kísérté és kíséri a sorozatot, a kérdésekre könnyen tud felelni!

Figyelem! Kérjük, hogy a kitöltött szelvényt **ebben a hónapban még ne küldje be**, hanem várja meg a következő két forduló kérdéseit is, s a júniusi, júliusi és augusztusi számunkban megjelent szelvényeket kitöltve, azokat **egyszerre** juttassa el szerkesztőségünkbe borítékban, vagy levelezőlapra felragasztva, 1992. szeptember 15-ig. Pályázata csak ebben az esetben lesz érvényes. A sorsolást szeptember második felében tartjuk, a nyertesek névsorát és a helyes megfejtést októberi számunkban közöljük.

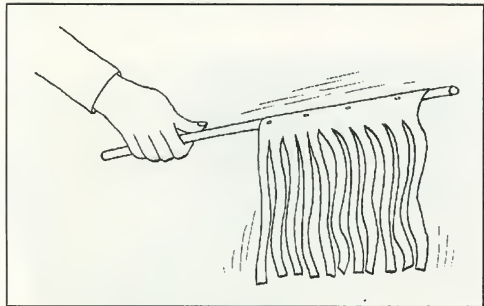
Címünk: Video Magazin szerkesztősége, 1027 Budapest, Csalo-gyán u. 9-11.

A Video Magazin korábbi példányai a szerkesztőségben megvásárolhatók vagy telefonon megrendelhetők.

Sikeres játékot kívánunk!

„A” KÉRDÉS:

Trükk sorozatunk melyik hónapban említette meg a **rülef** használatát? Jelölje meg az alábbiak közül a helyes válasz **sorszámt**.

1. Február.
2. Március.
3. Január.

4. Május.
5. Április.

„B” KÉRDÉS:

A videó jelenetben a különleges adottságú Victória bemutatja, hogy kifelé dőlő sziklafalon is tud mászni. A felvétélhez milyen **eszközökre** volt szükség? Jelölje meg az alábbiak közül a helyes válasz **sorszámt**.

1. Víz alatti tokra a kamerához és halriasztó pisztolyra.
2. Erős horgászdamilszálakra és rudakra.
3. Speciális tapadású kesztyűre és cipőre.
4. Két tükörrre tartóállványokkal.
5. Semmilyen eszközre.

„C” KÉRDÉS: A videó jelenetben az alvó Juditból áttetsző alakban felkel álombeli énjé. Milyen **hiba** fordulhat elő a trükkfelvételnél, amit csak később, a videófelvételek összeusztatásánál, a képkéverésnél veszünk észre? Jelölje meg az alábbiak közül a helyes válasz **sorszámt**.

1. Elfelejtünk polárszűrőt használni.
2. Az első felvétel után a polárszűrőt nem fordítjuk el 90°-kal.
3. A második felvétel előtt véletlenül elmozdul a kamera az állványon
4. A félig áteresztő tükör véletlenül elmozdul.
5. Nem fordulhat elő hiba.

A 30 db kazetta az
A.C. Telecom Agro-
connect – Kereske-
delmi Kft. ajándéka.
(Címük:
1125 Budapest,
Szarvas Gábor u. 1.
T.: 1762-363)

1992 június
I. forduló

A	B	C

video 13

TESZT

A mérések a Magyar Elektrotechnikai Ellenőrző Intézet laboratóriumában készültek. A tesztet összeállította és az értékeléseket készítette Géczy Géza

Kínálat monóban

Tesztrovaunkban – számítva olvasóink eltérő érdeklődésére – mindig is igyekeztünk az egyre bővülő kínálatnak és készülékeknek megfelelően minden kategóriáról képet adni. Választásaink – egy-két műszakilag is érdekes csemegétől eltekintve – mindig olyan készülékekre estek, amelyek várhatóan nagyobb mennyiségben kerülnek forgalomba.

A videokészülékek sokszínűsége, különösen az egyre érdekesebb tulajdonságokkal rendelkező kamerák felvonulása, vagy az egyszerűbb, olcsóbb típusok megjelenése, melyek mellett mi sem mehetünk el szó nélkül, óhatatlanul azt hozta magával, hogy korábbi tesztjeink szinte állandó szereplői, az asztali videók háttérbe szorultak. Mai tesztünkben éppen ezt a hiányt kívánjuk pótolni hat újabb típus bemutatásával. Persze, mint mindig, most is van némi csalafintság a dologban. Tesztalanyaink közül két típus: az SLV-216EE és az SLV-416EE a Sonytól származik és igazi családok képeznek, áramköri felépítésük és – mint később látjuk – műszaki jellemzőik is csaknem azonosak. Az eltérés csupán abban rejlik, hogy a 216-os kétféles, míg a 416-os négyféles.

Négyféles a Siemens FM 705QI és FM 705KI, és a Fisher P 1400DK is, míg a Nokia VR-3732 VPS három fejével középúton jár. Ez utóbbiaknak viszont az a sajátossága, hogy levéve a készülék burkolatát, szembeütköz a belső azonoság. Nem véletlenül, hiszen a tulajdonképpeni anyaggyár a Sanyo, mellyel korábbiakban is szoros kapcsolatban álltak az előbbi márkák, az a Sony SLV-282 is innen került ki. Külső designban azonban határozottan eltérnek a készülékek, és szolgáltatási körük is némileg különböző. A Nokia által kifejlesztett ASO plusz áramkör a VR 3732 VPS szolgáltatási körének része, míg az alap ASO áramkört a Fisher P1400 DK-ban alkalmazzák. A készülékek szolgáltatási kör-

ben egyébként sok rokonvonalat mutatnak, gondolunk az indexkeresési rendszerekre (ami első sorban a videoklipek kedvelőinek fog jó szolgálatot tenni), és szintén praktikusak, a közelgő olimpiára gondolva, a különböző fokozatú lassítási, képkockázási lehetőségek, melyek a sportrajongóknak igazi elemzési lehetőséget nyújtanak. No, de nézzük a készülékeket.

A Siemens FM 705QI és FM 705KI új készülékcsalád tagjaként jelenik meg a közeljövőben a hazai piacon. A két típus szolgáltatási köre teljesen azonos, a különbség csupán a QI-es típusjelzésnél a beépített VPS (Video Program System) dekódernél van, az előre programozott felvételt csak akkor indul, ha az adó által kisugárzott azonosító jelek megjelennek. Egyes műholdas adásoknál már ma is lehet szerepe a dekódernek, s mivel a videomagnó sem rövid távú beruházás, így ennek idővel létjogosultsága lehet. Az FM 705-ös négyféles videomagnó, így lehetővé teszi a felsebességgel történő felvételre és lejátszára is, de csökkenthető a szalagebesség 1/5-től 1/25 értékig, és mód van egyes képléptetésre és állóképre

is. Ez utóbbi minőségét stabilnak és jónak találtuk, csak időközönként tapasztaltunk ilyen enyhe zavarcsíkokat a képen. A függőleges képbizonytalanság, képremegés kiszűrésére a készülék hátulján is található egy kicsiny potenciométer. A mechanika egyébként gyors indítású, a befűzött állapotban lévő szalag újraindítások kevesebb mint két mp alatt megjelenik a kép, s mint ahogy az ilyen mechanikáknál már ismert, az elektronika figyeli a szalagon lévő trackingjeleket és kijelzőn mutatja a lefutott műsoridőt. Ez egyben – mint ahogy az már a rendszeres olvasók előtt, más készülékek kapcsán ismert – lehetőséget ad üres szalaghelyek megtalálására is, mivel a számláló addig „fut”, amíg műsor van a szalagon.

További szolgáltatás az automatikus fejtisztítás, melynek kapcsán mindig megemlítjük, hogy ez nem jelentheti a gyengébb, rossz minőségű kazetták használatát. Az tracking, vagyis a sávkövetés az FM 705-nél lehet automatikus vagy digitális.

A készülék hangolódási egysege frekvenciaszintézises, ami automatikus és közvetlen csatornaszám-beírású behangolást

teszt lehetővé, természetesen mód és szükség is van VHF csatornákra a kézi beállításra, hangoláspontosságra is. Így módon 49 csatorna állítható be. Későbbi időpontban, egy éven belül hat program állítható be, de mód van naponta azonos időben történő felvételre is.

A tudományok közül még illik megemlíteni, hogy a bekapcsolt videomagnó a tv-képet „leajátalantja”, vagyis ha nincs a tv felé áttárolt műsor, akkor a képernyő kékre váltja, és OSD (On Screen Display) üzemben előre programozható a kép háttérén megjeleníti a beállított időket.

Szót kell ejteni az indexjel szerinti keresésről (99 azonosító jel rögzíthető a szalagra), a vételezett, vagyis ismételt lejátszásról, és a hozzáférés-leltárról is.

A készülékszervek egyébként a készülék alsó felében egy lejártható ajtó mögött találhatók, s bár hozzáférhetők és megfelelően kezelhetők, a funkciók nagy része a távvezérlőn is megtalálható. A távvezérlő egy LCD-s kijelzővel rendelkezik, melyen az időbeállításokat el lehet végezni, és ezek az adatok gombnyomással átvihetők a videóra. A távvezérlő a négy évnél nem idősebb Siemens tv-k főfunkcióit is képes vezérelni. Az AV jelek fogadása és kiadása Scart csatlakozás keresztül történik.

A láttok kép rajzolata biztos és tisztá volt. A függőleges vonalak bontását 250 sor körül értéknél láttuk, és a mért kép jel/zaj értéke is igazolta tapasztalatainkat. Biz-

tosak voltak a szürke, vagyis a gradációs skála lépcsői is, jó volt a kép színhűsége. Long play üzemben, vagyis felezett sebességnél sem volt számottevő a videóátvitel-csökkenés, amit megerősítettek szubjektív értékeléseink is; gyakorlatilag a sorbontás ez esetben sem ment 225-230-as érték alá. Az állókép jó minőségéről már szoltunk, s hasonlóan kedvező tapasztalataink voltak az egyes képleptetésnél és lassított üzemnél is. A beállítások mindig pontosak voltak, képértékelésből eredő zavarokat nem, csak enyhe zavarosítókat tapasztaltunk. Hangban is a VHS adta értékeket produkálta a 705-ös.

A hangfrekvenciás átvitel 55 Hz-nél indul, és 7 dB-es szintvátozással határolva normál sebesség mellett 12 kHz-ig tart. Az alsó tartomány a félssebességnél alig változik, viszont felső tartományban 7,2 kHz-re szűkül, ezen belül azonban az átvitel egyenletes. A jel/zaj viszonyt átlagosnak ítéltük, a nyávgóasérték viszont korrekci, ami kiegyenlített, gondos mechanikára utal. A tapasztalt adat félssebességnél is elfogadható, bár itt már észre lehet venni tartott hangoknál a bizonytalanságokat.

A Fisher FVH-P1400DK megjelenésében teljesen eltér e készülécsalád tagjaitól. Míg a Siemens konvencionálisabb, de kecses vonalú készülék, addig a Fisher robusztusabb, határozottabb vonalat követ. A kezelőszervek itt is egy lehajtható ajtó mögött találhatók, elhelyezésük nem bonyolítja túl kezelőjük dolgát. A sávkövetés digitálisan állítható, és van képélesség-állítási lehetőség is, bár ennek alkalmazása csak gyengébb másolatoknál indokolt. Igen praktikus viszont, hogy a készülék frontoldalán a lehajtható ajtó alatt helyet kapott egy RCA pár a videó és audió jelek fogadására. A hátlapon szintén RCA csatlakozók találhatók a bemeneti és kimeneti jelek kezelésére. A megfelelő bemenet az előlapon lévő kapcsolóval választható ki.

Hangolása folyamatos, memóriagysége 39 állomás beprogramozását teszi lehetővé, tunerje alkalmassá teszi a VHF és UHF csatornákon kívüli kábelcsatornák vételére is. Későbbi időpontban tervezett felvételekre hat memóriahely áll itt is rendelkezésre egy éven belül, és mód van naponta azonos időpontban történő felvételek készítésére is. Hasonlóan a 705-ös Siemens típusokhoz, a mechanika a P1400DK-nál is gyorsbefűzéses, és áttekereséskor is a szalag lazán a fejek előtt fut, ami biztosítja az elteit vagy áttekereselt idő folyamatos figyelését, és egyben lehetővé teszi az üres szalaghely kezdetének gyors megtalálását is. Állókép, képleptetés, lassított lejátszás ennek a készüléknek is sajátja, és minőségét stabilnak, jól kiértékelhetőnek láttuk. A fejtszítórendszer a Fisherben is meg-

SZOLGÁLTATÁSOK				
Típus	SIEMENS FM705QI, FM 705KI	FISHER FVH-P1400DK	NOKIA 3732 VPS	SONY SLV216EE/SLV416EE
ÁLTALÁNOS JELLEMZŐK				
Vételi szinnormák	PAL, SECAM	PAL, SECAM	PAL, SECAM	PAL, SECAM/NTSC lejátsz.
Vételi hangnormák	CCIR, OIRT	CCIR, OIRT	CCIR, OIRT	CCIR, OIRT
Forgófejek száma	4	4	3	216-nál 2/416-nál
Hálózati feszültség	220-230V, 50Hz	220-230V, 50Hz	220-230V, 50Hz	110-240V, 50Hz 4
Méreték (szél. x mag. x mélys. mm)	360x85x342	360x103x355	360x85x353	430x87x363
Tömeg (kg)	5,7	5,7	5,7	5,7
Játékidő (E240-es kazzettával, perc)	240/480	240/480	240	240 és 240/480
Gyors képkérés (előre-hátra)	5x/9x	9x/9x	9x/9x	7x/7x
Áttekeresési idő (előre-hátra)	245/245	245/245	249/245	/132
SZOLGÁLTATÁSOK				
Lassítás	1/5-1/25	1/5-1/25	1/5-1/25	1/5-1/25
Gyorsítás				
Állókép	x	x	x	x
Képről képre léptetés	x	x	x	x
Képbévágás				
Utóhangosítás				
Képélesség-állítás		x		x
PROGRAMOZHATÓSÁG				
Azonnali felvétel	x	x	x	x
Napi programok száma	6	6	6	8
Programozható napok száma	1 év	1 év	1 év	1 hónap
Naponta ismételhető program	x	x	x	x
Hetente ismételhető program				
Programban csatornaválasztás	x	x	x	x
Óra kvarcvezérléssel	x	x	x	x
Biztosítás hálózatkimaradás esetére VPS	csak QI-nél		x	x
AUTOMATIKÁK				
Memóriastop	x	x	x	
Automatikus sávkövetés	x	x	x	x
Visszatekeresés	x	x	x	x
Ismételés szalag elejéről				
Indexkeresési rendszer	x	x	x	x
Elteitdő-kijelzés	x	x	x	x
Kazetta azonosítás				
KÜLÖNLEGESSÉGEK				
Sztéreo hang (állófejes)				
Hi-Fi sztéreo hang				
Hátralévő szalagidő kijelzés				x
Automatikus fejtszítás	x	x	x	x
Gyorsbefűzés	x	x	x	x
Hozzáférs-letiltás	x	x	x	
Távvezérelhető funkciók (magnó)				x
+ csatornabehangolás				x
+ időprogramozás	x	x	x	x
+LCD kijelzés		x	x	
+ egyéb				
TV-funkciók				x
CSATLAKOZÓK				
Antenna be/ki	75 Ohm/koax	75 ohm koax	75 ohm koax	75 ohm koax
Video be/ki	Scart	1+1 RCA ³ /RCA	Scart	1+1RCA/RCA
Hang be/ki	Scart	1+1 RCA ³ /RCA	Scart	1+1RCA/RCA
Mikrofon	nincs	nincs	nincs	nincs
		x elől és hátlapon is videó és audió fogadás		x elől és hátlapon is videó és audió fogadás

található, mint ahogy az időbeállítások a képernyőn is megjeleníthetők. Egyre több készüléken – mint ahogy ezen a típuson is – van monitorgomb, ami azt jelenti, hogy videónézés közben be lehet tekinteni a tv-csatornába is. A szolgáltatások közül végül itt is szót érdemel az indexkeresési

MŰSZAKI JELLEMZŐK

Típus	SIEMENS FM 7050I, FM 705KI		FISHER FVH-P1400DK		NOKIA 3732 VPS		SONY SLV 216EE/SLV 416EE	
	Specifikált	Mért	Specifikált	Mért	Specifikált	Mért	Specifikált	Mért
Vétel csatornák/frekvenciák (MHz)	VHF 1-12 kábel- és hipercsatornák UHF 21-69	46,5- 859,7	VHF 1-12 kábelcsatornák UHF 21-69	44,1- 302 432-861	VHF 1-12 kábel- és hipercsatornák UHF 21-69	44,7- 859,5	VHF 1-12 kábelcsatornák UHF 21-69	40,6-111,4 103,4-301,2 423,6-869
RF (antenna) érzékenység 20 dB jel/zaj viszonyra (ohmV)								
RF kimeneti csatornák	30-39	30-39	30-39	30-39	30-39	30-39	30-39	30-39
RF kimeneti szint (mV)								
RF kimeneti impedancia (ohm)								
Video kimeneti szint (V csűcs-csűcs)	1±0,2	1,05	1±0,2	1,1	1±0,2	1,1	1	1,04
Video kimeneti impedancia (ohm)	75	75	75	75	75	75	75	75
Video jel/zaj viszony (dB) SP	43	45	43	44,5	43	45	44	44
LP	-	43,5	-	43	-	43,5	-	43
Sorbontás (sor)	SP	240	140	240	240	230/255	-	235
LP	-	225	-	225	-	225	-	220
Hang jel/zaj viszony (dB) SP	-	48	-	48,5	-	48	-	52
LP	-	47	-	47,5	-	47	-	49,5
Hangfrekvenciás átvitel (Hz-kHz)								
SP	-	55-12	-	55-12	-	55-12	-	42-10,5
LP	-	53-7,3	-	52-7,2	-	53-7,1	-	42-6,5
Nyávgóság hangban (± %) SP	-	0,15	-	0,15	-	0,15	-	0,18
LP	-	0,2	-	0,22	-	0,2	-	0,32

* ASO plusszal

rendszer és a reteszelési funkció. Akik kevésbé járatosak a videomágnók világában, röviden az index-jelek lényegéről: a videó minden új indításnál tesz a szalagra egy láthatatlan jelet, melyhez egy számot lehet rendelni 1-99-ig. Lejátszások ezeknek a számoknak a segítségével lehet gyorsan visszakeresni a kívánt kezdetet.

A P1400DK-ban két reteszelési funkció van: az ismételt lejátszás és a hozzáférhetetlenség biztosítása. Ez utóbbi lehetővé teszi, hogy a magára hagyott videót például a gyerek ne kapcsolja be tanulás helyett.

A távvezérlő a Fishernél is LCD kijelzős és lehetőséget nyújt a magnó és csatornaváltási funkciókon kívül a programozásra is. Minőségij jellemzői szinte azonosak a Siemensenél tapasztaltakkal.

A Nokia 3732 VPS döntött előlapjával tartja a hagyományos ITT vonalat, hiszen ennek a három betűnek az elmaradása a névből csak a gyártónév módosulását jelzi, mint ahogy arról áprilisi számunkban bővebben esett szó. Szolgáltatási körben a készülék jelenti a legnagyobb különbséget az előbbiekhez képest. E készüléken is 39 állomás programozható be, lehetőség van kábelcsatornák vételére. Későbbi időben történő programozott felvételek kezelésére befejezésére 6 időpont írható be, és van naponta azonos időpontban történő felvételi lehetőség. Index-

kereséssel is kiválaszthatók a felvételkezdetek, de nincs félsébes-szerű felvétel és lejátszás, mivel a 3732 VPS 3 tejes videomágnó. Ez a harmadik, vagyis segédjei viszont ennek a típusnak is jó előképet és képiállást is lehetővé ad. A lassítás természetesen itt sem egy lelassított folyamatos mozgást jelent, hanem 1/5-1/25 sebességgel szakaszos „képkockázásos” lejátszást.

A Nokia a 3732-ben is alkalmazza az ASO plusz kapcsolást, mely Nokia-szabadalom. A kapcsolás viselkedését áprilisi számunkban, a VR-3782 kapcsán elemeztük, és akkor az ASO-val történt felvételeket ismét ASO-val lejátszva a képet kissé túllövésnek ítéltük, némileg egyedi, beállítási hibát sejtve a látottak mögött. Most újra készítettünk egy felvételi sorozatot a hatásozás értékelésére.

Az ASO áramkör, amely közvetlenül a videófejtő után következik, tulajdonképpen analizálja és fázisilegessé teszi a frekvenciamodulált jelet. Az ismert hibát korrigálja, hogy az alacsony frekvenciás jelek nagy amplitúdóval, nagyobb feszültséggel; a magasabb frekvenciás jelek, vagyis a finom részletek az éles átmenetnek kis amplitúdóval, tehát kisebb feszültséggel jönnek le a szalagról, eltérő futási idővel. A feszültség függvényében a kapcsolás kelleitelt az alacsony frekvenciás komponenseket, összehozza a finom átmeneteket, a rajzolat tisztább lesz. Ez volt az alap ASO kapcsolás, mely tehát egy aktív oldalsáv-optimalizálást jelent. Az ASO pluszról tovább finomítottak, az aktív fázistolást elektronikusan szabá-

lyozzák és a jelszintet is az idő függvényében határozzák meg. A kapcsolás felismeri a drasztikus zajokat, és ilyenkor sáv-szélesség-csökkentéssel szűkíti ugyan az átvitelt, de javítja a jel/zaj viszonyt. Maga az elnevezés aktív oldalsáv-optimalizálást jelent, jól fedve azt a beavatkozást, amit ez az áramkör a videófejtékben produkál.

Mivel az ASO nem felvételtör avatkozik be a videomágnóba, értelemszerűen másoláskor célszerű ezt a készüléket választani lejátszómagónak, bekapcsolt korrekcióval. Tetszjünk során lejátszókészüléknek tehát a Nokia 3732-t választottuk, míg a felvételt a Sony SLV-416EE-val készítettük. Ezt megelőzően azonban referenciaként közvetlen generátorral és szalagról is vettünk fel a Nokián kívül a Sonyra is. A szalagra felvételeket a Philips PM5518 képmintagenerátor segítségével készítettünk. Az egyszerűbb kiértékelés miatt ezek között volt különböző frekvenciájú burstjel, színász, hálóra, pontrajzolat és színscikábrába ültetett kör. A videóanyagban volt gyengébb felvétel és kontrasztos új anyag.

Ez eredmények szembetűnőek, és különösen generátorról jól kiértékelhetők voltak. A felvételek első lejátszása során mindkét lejátszómagónak jók voltak a zínék, az átmeneteket tisztának éreztük, a burstból 2,8 MHz-es lépcsője mind a Sonynál, mind a Nokiánál (kikapcsolt ASO plusz állásban) látszott, de érezhető volt az erős szintcsökkenés. Magyarul: a vonalat egyértelműen látni lehetett, de halványabban volt, mint a kisebb frekvenciák raj-

zolatai. Ebben az összevetésben egyébként valamivel a Sony mutatkozott jobbnak, mint ahogy a pontstruktúra vizsgálatok is a fekete háttérben lévő fehér pontok rajzolata is a Sonyról volt határozottabb, a Nokiánál jobban „kenődtek”. Abban a pillanatban azonban, hogy bekapcsoltuk az ASO pluszt, minden határozottabbá vált. A 2,8 MHz-es burstjel (ennek a frekvenciának megfelelő függőleges vonalak rajzolata) határozott lett, sőt a 3 MHz-es lépcsőt is lehetett látni. A pontrajzolatban a képelemek kerekékek lettek, a hálóra vonalai élesek, és szembetűnő volt a változás a színscikábrában lévő körnél is, ez is éles és határozottabb lett. De láttunk azért mást is. A pontokat – igaz hogy halványan –, de követte egy szellemképszerű újabb pont, a hálóránál is látunk szellemképet, és a körnek is voltak halvány utóhullámai. Ezzel együtt ez a kép határozottan jobb volt, bár nem tagadjuk, kritikusán szemléltek.

A mesterszalagot utána átjártuk a Fisherre ASO pluszsal, majd visszatettük a Nokiába újra ASO pluszsal történő lejátszásra. Arra voltunk kíváncsiak, mi jelent kezt egymást követő ASO plusz korrekció. Ezt tettük azért is, mert annak idején a Nokia 3782 VPS-ének kapcsán túllövésnek éreztük a képet és egyedi hibára gyanakodtunk. Nos, igen halványan most is felfedezettünk egy újabb szellemvonalat, ezt azonban csak kritikus helyzetekben lehetett érezni, és kikapcsolt ASO állásban nem volt benne a képből, ugyanakkor a másolat jobb volt, mint ha ASO plusz nélkül készült volna

Régi filmeknél a javulás kiugróan látható. Különösen feliratos, gyengébb másolatoknál határozottak a vonalak, jól olvashatók, a látvány magáért beszél. Az is igaz persze, hogy az ilyen gyengébb, nagyobb felületeken jelentkező színzajoknál van szó – ami tapasztalataink szerint némileg erősödött a háttér-„moaré” is.

Összességében az ASO plusz jól vizsgázott, és látható a minőségjavulás a VHS átvitelben. A stuttgarti „Video” magazin hírei szerint folyamatban van az SGS-

Thomson Mikroelektronik fejlesztésében egy parányi chip fejlesztése, mely megnyitja az utat a kamkorderekben történő alkalmazásáért.

Az előbbieken közvetve már esett szó a Sony SLV 416EE-ről, lássuk közelebbről is az új készülékszálat. Első ránézésre nem sok különbséget mutat a két modell, a sokfunkciós kijelző mellett van egy Jog Dial gombra emlékeztető nagy tárcsa, valójában ennek elfordításával lehet mindkét irányba gyorscsévélni, illet-

ve ez foglalja magában a lejátszás és „pillanatállj” gombokat. Érdekes megoldás, hogy visszacsévélésre van még egy „szuper gyorsító” gomb is. Ennek alkalmazásával a 180 perces kazetta 132 mp alatt az elejére ér. Ilyenkor az egyébként mindig befűzött szalagot a mechanika visszafűzi a kazettaházba, és visszapörgeti kb. 6/8-ad részig, ekkor újra a fej köré vezet, és az utolsó szakaszt méltóságteljes nyugalommal fejezi be. A mechanikába itt is beépítették az automatikus fejtestítő rendszert, a kijelző mutatja a

lefutott és a hátralévő szalagidőt. Van képelesség-állítás, és lehet a zajos képen „zajtalanítást” véggezni, de ez bizony átvitelromlással jár. Indexkeresés van a Sonyknál is. Későbbi időpontra 8 program írható be, és lehetőség van naponta vagy hetente azonos időben történő felvételtre. A hangolás képernyőn menürendszerrel történik, ami némi gyakorlattal praktikusan kezelhető. S ha praktikumról esett szó, a távvezérlő, ha különösebb említést nem is érdemel, de azt igen, hogy bizonyos Sony tv-ket is lehet vele vezérelni.

A 216 és 416 közötti fő különbség egyébként az, hogy az előbbi két fejet, az utóbbi pedig 4 fejet tartalmaz. Ez utóbbi nemcsak a PAL illetve SECAM anyagokat tudja félsebességgel felvenni és lejátszani, hanem az NTSC felvételeket is lejátsza normál és félsebességgel (EP). A másik fontos eltérés, hogy a 416-nál a hátlapon lévő RCA ki- és bemenetek kívül az előlapra is került egy videó és audio RCA fogadás, így másoláskor nem kell hátul dugaszolgatni.

A megfelelő bemenet kapcsolóval választható ki.

Mindkét készülék tud állóképet, képleptetést, és 1/5–1/25 lassítást és kétszeres gyorsítást is. Az SLV-416 említett szolgáltatásait korreknek és rendben lévőnek találtuk, állóképe tiszta volt, ha lett volna képremegés, ennek állítására külön szabályzó szolgált volna, az SLV-216-nál azonban a két fejből következően ezen tudományokra kevésbé lehetett építeni. A képen jelentős zavarok maradtak, amelyek léptetéseket, lassításokat változóan fedték el a képtartalmat.

Mindkét készüléknel a behelyezett kazettát azonnal befűzi a mechanika, de az első indításnál a stabil zajmentes lejátszásra 3–4 mp-re van szükség, amíg a digitális tracking (sávkövetés) a legoptimálisabb helyet megtalálja.

A készülék színhűségét jónak találtuk, a visszajátszott képen mind generátorról, mind felvételtől a színek tiszták és telítettek voltak. A sorbontás – ábra alapján – mindkét minta, normál sebesség mellett, kb. 235–240 sornyi bontást produkált, ami félsebességnél a vártnak megfelelően, kb. 220 sorra esett vissza. Egyébként a zajtalanító áramkör is ennyire viszi le a bontás értékét, igaz, ennek használatára egyébként is csak kritikus (kritikán aluli) esetekben kerül sor.

Hang szempontjából mindkét minta 10,5 kHz körüli átvételt nyújtott, ami az SLV-416-nál félsebességnél értelemszerűen csökken.

Mindkét készülék kezelhetősége praktikus, a 416-nál – akár csak a Fishernél – az előlapon lévő bemenet tesz jó szolgálatot.

*a Magyarországon fogható műholdas
tv-műsorok közül a LEGTÖBBET
és a LEGRÉSZLETESEBBEN közöl.*

Áprilistól új külsővel, az eddiginél is bővebb tartalommal:

SKY ONE, CHILDREN'S CHANNEL, N3,
HBO (amerikai mozsatsorna), EUROSPORT, SCREENSPORT,
SUPER CHANNEL, Lifestyle, CNN, MTV Europe, TV 5, RTL 4,
SAT 1, RTL Plus, PRO 7, TELE 5, 3 SAT, 1 PLUS, OSZTRÁK 1,
OSZTRÁK 2, MTV 1, MTV 2, CSEH TV (FI),
SZLOVÁK TV (STV), TV Zágráb, Belgrádi TV.

- Részletes tartalomismertető az eredeti, idegen nyelvű címmel,
a színészek, rendezők nevével, a gyártási évvel stb.
- A műholdas televíziózással kapcsolatos praktikus információk,
frekvenciátáblázatok, technikai tanácsok stb.
- Ingyen hirdetési lehetőség magánszemélyeknek.

Legyen az előfizetőnk!

KILENCET FIZET – TIZENKETTŐT KAP

Kilenc hónapot fizet – egy évig kapja

12 HÉT INGYENES!

*Rendelje meg vagy
keresse szerdától az újságárusoknál!*

INFORMATÉKA KFT

1067 Bp. Teréz krt. 31.
(volt Lenin krt. 85.)
Tel.: 132-2562, 131-1986
Fax: 131-1786

Telex: 202701 itkfh
Videki irodánk:
7626 Pécs Béni Balogh Ádám u. 3.
Tel: 72/25-545
4024 Debrecen Béke u. 51.
Tel.: 52/21-568

Panasonic NV-FS100 videomagnó **158 000 Ft**

Panasonic NV-F10 CCD-s kamkorder (8xZOOM) **124 900 Ft**

Panasonic AG-450 S-VHS kamkorder

(az MS-1 ipari kivitele)

Reklámáron: **bruttó 205 000 Ft**

Professzionális fémtáska: **32 000 Ft**

MIXEREK ÉS FELIRATOZÓK

Bruttó ár. Ft

WJ-MX10E video-audio mixer
(összetett PAL videójel) **199 000**

WJ-MX-12E video-audio mixer S-VHS
(S-VHS és összetett PAL videójel) **299 000**

WJ-AVE3 video-audio mixer
(S-VHS és összetett PAL videójel) **199 000**

VW-CG2E feliratozó (M7...MSI...) **26 500**

VW-KB13 feliratozó (MX12 mixerhez) **41 800**

WJ-TTL5 feliratozó (AVE3, AVE3 mixerhez) **41 800**

**Használt videostúdió-berendezések
adás-vételének közvetítése.**

Europa International

RAMOVILL

Új

SONY

márkabolt a belváros szívében.
Kamkordereket, videómagnókat,
black-trinitron televíziókat,
HIFI berendezéseket
és kiváló minőségű
audió- és videokazettákat
kínálunk Önöknek elérhető áron.

Készpénzfizetés esetén
6% engedményt adunk.

Budapest V., Galamb u. 6.

Tel.: 118-4792

Nyitva: hétfő, kedd, szerda, péntek

10-18,

csütörtök 10-19,

szombat 10-13.

Szuper

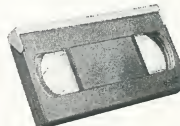
Minden rejtvény nyer!
Szuper rejtvénymagazin –
kapható az újságárusoknál!

JANCSI ÉS JULISKA

A mesetörténet szexfilm változata

A kazetták megvásárolhatók, illetve utánvétellel megrendelhetők:
LUX VIDEO, J+J/06 1241 Budapest, Pf. 278.
FÓKUSZ Video, 1062 Budapest, Andrassy út 107.
INTERFILM Kft., 1054 Budapest, Steindl I. u. 6.
Video Nivo Ügynökség: 1081 Budapest, Köztársaság tér 10.
S. I. Coop Kft. 1147 Budapest, Lócsei u. 12/b.

VHS STÚDIÓKAZETTÁK

Video másolók, Reklám Stúdiók figyelem!

Professzionális VHS Stúdiókazetták beszerezhetők
a Holland Rt-től.

Eredeti BASF-PRO-HG szalag és ház.

A kazetták megrendelhetők postai utánvétellel is.

Kérje tájékoztató árlistánkat!

Postai cím: ☐ Holland Rt. Budapest 1992

Tel.: 185 3755

Fax: 166 7641

HOLLAND Rt.

MINTABOLT: VII. ker. GARAY U. 45. TEL: 182 6489

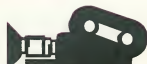
JONATHAN DEMME

Mint megannyi sorstársa, Jonathan Demme is Roger Corman keze alatt „szőkent szárba”. Corman az amerikai filmvilág talán legérdekesebb figurája, magányos bölénye, aki szinte egymaga biztosítja a nagy stúdiók szakember-utánpótlását. Sajátosan egyedi módszert fejlesztett ki: a főiskolák és egyetemek filmes tanszékeinek környékén vadászva, csalhatatlan érzékkel szűrta ki a tehetségeket, akiknek azután a korlátlan lehetőséget kínálta. Igaz, az alkotói szabadságnak ára van, az alacsony költségvetés, a rövid határidő és a legendásan kevés bér. Mégis, a kitörni vágyó, zabolázatlan gyerkőcök örömmel hajtották fejüket az igába, hisz tudták, a Corman-féle iskola kiváló ugródeszka, nagyszerű ajánlólevél lehet számukra.

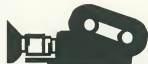
Az 1944-ben, a Long Island-i Rockville Centerben született Demme már rendelkezett némi filmes tapasztalattal, mielőtt a Corman-féle csapat tagja lett. 1970 óta dolgozott különböző olcsó B-produkciókban, melyek közül a barátjával, Joe Viola rendezővel közösen készített filmjei emelkednek ki, különösen a *Kemény angyalok* (1972), amely *Kurosava Akira A vihar kapujában* (Rashomon, 1950) című klasszikus mozijának Amerikába átültetett road-movie változata. E filmeket Demme producerként és társíróként jegyezte. 1974-ben készítette első önálló játékfilmjét, a *Börtönterrort*, ezt a szürrealista elemekkel tarkított börtönfilmet, majd Corman kedvenc műfajában, a gengszterterfilmben dolgozott. Az *Örült mama* (1976) története Arkanszasban játszódik 1958-ban, amikor is a címszerplő és lánya cserkészí végig az államat. Nyomukat véres áldozatok, kirabol bankok, s néhány kitűnő epizód jelzi.

gyakrabban nyílt lehetősége a filmkészítésre, sőt még a tv-hez is meghívták egy Columbia-epizód megrendezésére. Az ebben az időszakban forgatott filmjei közül főleg a *Törékeny* (1976) aratott szép szakmai sikert. Az 1979-es *Utolsó öleléssel* viszont nemigen dicsekedhet. A Murray Teigh Bloom regényéből készült thrillert ugyanis inkább a minden idők egyik legzavaro-sabb, legrosszabb „borzongá-jának” büszke címével lehetne

illetni. Érdekes módon az amerikai kritikusok többsége a Demme-filmet, melyben egy volt CIA-ügynök harcol a ki tudja, ki ellen – Roy Scheider szenvedésével –, a Hitchcock-mozik örökösének tartják, bár hiányolták belőle a nagy mester fekete humorát. A film talán egyetlen említésre méltó epizódja a jól megtervezett végkifejlet, amikor a vég-ső kergetőzésre a Niagara-vízesés alatti barlangrendszerben kerül sor.

Mindnyájan jól ismerjük Melvin Drummar történetét. Ő az a Utah állambeli benzinkutas, aki azt állítja magáról, hogy 1968-ban fölvette a sivatagban a sérült Howard Hughes-t, s visszavitte Las Vegasba. A különnc milliárdos pedig hálából megtette vagyona haszná-élvezőjének. Hogy mi igaz a történetből és mi nem, azt senki sem tudja, egy viszont biztos; a bíróság az erről szóló dokumentumot az örökösök kérésére érvénytelennek nyilvánította. Persze senki ne számítson arra, hogy Demme eljátssza a döntőbíró szerepét, s hiteles információkkal szolgál a sztoriról. A film nem foglal állást, egyszerűen csak egy ragyogó életkép az ilyen Drummarokat kitermelő alsóbb osztályok édeskés, álmódzó világából. Fordulatos, mulatságos, s a végén rettentően megható. Mert Demme jól tudja, hogy akármilyen törekény és naiv legyen is az együgyű lélek álma, ez az, ami tartalmat, értelmet ad életének. Lehet, hogy Hughes tényleg hagyott pénzt Melvinre, az is lehet, hogy nem, de a rendező úgy

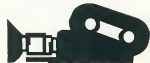
A kedvező fogadtatásnak köszönhetően Demmének mind

Utolsó ölelés Janet Margolinnal, Roy Scheiderrel

álítja be – s ebben nagyszerű segítőitársai a színészek, Paul LeMat (Melvin) és Jason Roberts Jr. (Howard) –, hogy ők ketten egyfajta lelki rokonságban vannak, nagy fantazőrök, akiket elnyel az amerikai pusztaság.

A *Melvin és Howard* (1980), amely az 1980-as New York-i fesztivál nyitófilmje volt, megalapozta Demme további karrierjét. Neve egy csapásra ismert lett a kritikusok és a közönség körében, nem hiába nyerte el az Amerikai Filmkritikusok Szövetségének (AFSZ) a legjobb operatőri munkáért, valamint a New York-i Filmkritikusok Szövetségének a legjobb rendezésért járó díját. Amúgy a film két Oscart is összegyűjtött: egyet a legjobb forgatókönyvéért, egyet pedig Mary Steenburgen bájos, rendkívül érzelm gazdag játékaért.

Bármily meglepő, egy tv-filmet leszámítva, több mint három éves szünet következett. 1984 azonban a nagy visszatérés éve lett. A rendező két filmmel is előrukkolt. Egyfelől a Talking Heads *Stop Making Sense* című koncertfilmjével bizonyította a zene iránti érzékenységét, fogékonyságát (ezúttal az AFSZ-nek a legjobb dokumentumfilmnek járó díját

söpörte be), másfelől megmaradt a régi, kedves, humanista stílusa mellett. A *Váltott műszak* a maga természetes, egyszerű, hétköznapi módján próbálta feszíteni a férfiak világába betörő nők problémáját. Ezt követte a *Valami vad-ság* (1986), ez a szertelen, egy kicsit szexi, kicsit véres road-movie. Hőse a külön-külön és viselkedésű *Melanie Griffith*, aki felcsípi a kishivataltok *Jeff Daniels*-t, hogy töltsenek együtt egy közel sem hétköznapi kalandokkal zsúfolt hétvégét. A megszokott környezetből kiszakított kispolgár

vergődését látjuk, aki először találja magát szembe Amerika másik arcával; az erőszak, a kegyetlenség virágzó paradicsomával.

Angela De Marcónak mindene megvan, amit csak meg lehet venni a tisztára mosott pénzből. Csak azt nem tudja, hogy amikor a férje „munkába” megy, hazajön-e vacsorára, vagy csak óvadék ellenében engedik szabadlábra, esetleg

egy langyos vízzel teli fürdőkádában végzi. Mit ad isten, a maffiózó „apucival” ez utóbbi történik, lévén elkövette élete első és egyetlen tévedését, jogot formált a főnök tulajdonára, egyszerűbben szólva a barátnőjére. *Angela* (*Michelle Pfeiffer*) így egyik pillanatról a másikra szabad lesz, hogy új életet kezdjen, feltéve, hogy a banda és az FBI is úgy akarja. „Az, hogy férje „sáros” volt, nyilvánvalóan csak növeli a kihívást” – mondja Demme a *Keresztanya* (1988) című filmjének hősről. „*Angela jól élt a pénzből, amihez vér tapadt.*

Filmjei

KEMÉNY ANGALOK

(*Angels Hard as They Come*, 1972, producer, társíró) r: Joe Viola
A FORRÓ DOBOZ (*The Hot Box*, 1972, p, ti) r: Joe Viola
BÖRTÖNTERROR

(*Caged Heat*, 1974, forgatókönyvíró, rendező) Gordiusz
ÖRÜLT MAMA (*Crazy Mama*, 1975, rendező)

A LÖVÖLDÖZŐ BOLOND (*Fighting Man*, 1976, fi, r)

TÖRÉKENY (*Handle With Care*, 1976, r)

GYILKOSSÁG À LA CARTE

(*Columbo: Mord à la carte*, 1977, epizód a TV-sorozatból, r)

UTOLSÓ ÖLELÉS (*Last Embrace*, 1979, r) TV, Intervideo

MELVIN ÉS HOWARD (*Melvin and Howard*, 1980, r)

VÁLTOTT MÚSZAK (*Swing Shift*, 1984, r)

STOP MAKING SENSE (1984, r)

BELE AZ ÉJSZAKÁBA (*Into the Night*, 1984, szereplő) r: John Landis

CSALÁDFA (*A Family Tree*, 1985, TV, r)

VALAMI VADSÁG (*Something Wild*, 1986, r) TV

HAITI DEMOKRACIÁRÓL ÁLMODIK

(*Haiti Dreams of Democracy*, 1987 dokumentumfilm, r, p)

ÁTÚSZÁS KAMBODZSÁBA (*Swimming to Cambodia*, 1987, r)

KERESZTANYA (*Married to the Mob*, 1988, r) ZOOM

MIAMI BLUES (1990, p) r: George Armitage

A BARÁNYOK HALLGATNAK

(*The Silence of the Lambs*, 1991, r) moziban bemutatott

Valami vadság:
Jeff Daniels, Melanie Griffith

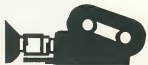
Most egy tudatos döntés eredményeképpen elhatározza, hogy ettől a pillanattól kezdve jó lesz. Ez azonban nem olyan egyszerű, mint ahogyan hangzik. Ezen a napon és ebben a korban, amikor minden szinten korrupció vesz minket körül, megpróbálni jónak lenni, csak számára erőtlenségnek tűnhet."

A cinikus, romantikus gengsztervígjátékok egy kőkemény lélekteni thriller, *A bárányok hallgatnak* (1991) követte. Egy szabadlábban lévő pszichopata örültek keres az FBI, aki rendre megnyúzza áldozatait. A cég viselkedéstudományi részlegének vezetője úgy gondolja, hogy egy korábbi páciensük, az emberevő – Anthony Hopkins játssza – talán segíthet a megrekedt nyomozásban. Dr. Hannibal Lecter esetleg rendelkezhet információval a tettesről, ezért beosztottját bízta meg

a kapcsolatfelvétellel. Clarice – Jodie Foster – előtt pedig fokozatosan feltárul egy elmebeteg gyilkos lelkének feneketlen mélysége. Thomas Harris káprázatos agyszüleményét zseniális érzékek teszik hihetővé, valódivá a rendező. Egy pillanatra sem csúszik ki kezéből az irányítás, nem lankad a figyelem, a mester biztos kézzel adagolja a gerincvelő-bizsergető izgalmakat.

Filmje az idei Oscar-kiosztáson fantasztikus sikert aratott, mind az öt főkategória díját (legjobb film, rendező, színész, színésznő, forgatókönyv) elhozta, ilyen pedig eddig mindössze kétszer (1934 és 1975) fordult elő az Akadémiai Díj több mint 60 éves történetében. Demme egyszer és mindenkorra beírta nevét a filmtörténetbe.

Természetesen butaság lenne mindent az ő zsenialitására

Michelle Pfeiffer a Keresztanyában

A bárányok hallgatnak: íme a gyilkos...

Demme kiruccanása: Columbót is rendezett (Peter Falk)

val magyarázni. Ő is tudja, s állandóan hangoztatja is, hogy a filmzés csapatmunka. Nagyon örül annak, hogy az idők során remek munkatársakra akadt. Személye körül egy többé-kevésbé állandó csapat alakult ki, amelynek tagja többek között a producer Ron Bozman, Kenneth Utt és Edward Saxon, a látványtervező Kirsti Zea, a jelmeztervező Colleen Atwood, a vágó Craig McKay, a színész

Charles Napier és Paul LeMat, valamint az elmaradhatatlan operatőr, Tak Fudzsimoto. De mellettük Demme nem feledkezett meg a régiekről sem. Nemes gesztus volt részéről, hogy *A bárányok...* egyik epizódszerepének eljátszására egykori tanítómesterét, Roger Cormant kérte fel.

A tanítvány túlszárnnyalta mesterét.

Szilágyi G. Gábor

rendszeresen jelentkező műsorai:

csütörtök 18.00–22.00

- 18.05 Sráckarika
18.30 A természet világa, angol ismeretterjesztő sorozat
19.00 Power kapitány, magyarul beszélő amerikai sorozat
19.40 Sláger és horoszkóp

20.00 Magyarul beszélő sorozatfilm

- 21.00 Trans World Sport különleges sportok
21.30 Civilpálya, az Önkormányzatok műsora
Végállomás, beszélgetés a villamoson
Ellenpontok, Rózsa Péter műsora

Ismétlés vasárnap 8.00–12.00 óráig

péntek 20.00–24.00 óráig

- 20.05 Szórakoztató magazin
A hónap vendége, Divat, Sport, Testbeszéd

Sztárok – hazai könnyűzene vendégeivel

21.00 Nagyjátékfilm, szinkronizált mozifilmek

- 22.50 Keresztkérdések – Mester Ákos műsora
Politikai biliárd – Frey Tamás műsora

Ismétlés vasárnap 20.00–24.00 óráig

A részletes műsort a Teletext 190. oldalán
olvashatják!

A Telesystem Rt. a műsorváltoztatás jogát
fenntartja.

A TV-tévé nem előfizetéses program,
keresse a kapcsolatot!

TELESYSTEM

1922 Budapest, Pf. 59.

Jöjjön be hozzánk! Megéri!

videótékája a legnagyobb
magyarországi forgalmazók filmjeivel,
naponta új filmekkel!

Cím: Budapest, Hűvösvölgyi út 64.,
a szinkronstúdió bejáratánál, az 56-os
és 29-es busz megállójában,
jó parkolási lehetőséggel.

Tel.: 176-3333

Nyitva tartás: 6–24 óráig

Az érzékenk birodalma

Szex, pornó,
mozi, videó

1

Ön, Kedves olvasó – e sorok írójához hasonlóan – látott már szex és/vagy pornófilm(ek)et. Talán még azt a kijelentést is megkockáztathatjuk, hogy videó-készülékének megvásárlása után az egyik első kazetta, melyet megtekintett, ilyen jellegű volt. Mindez teljesen érthető!

Az előző évtized végén az erotika, a szex és a pornográfia ügye hirtelen a magyar társadalom egyik égető kérdése lett. A könyv- és újságpiac, a moziforgalmazás, a videókölcsonzés, a peep show-k és a szexipar látványos megjelenése sokak számára valóban sokkoló volt. Az előző korszak mesterséges prűderiája, a kultúrpolitika szintjére emelt álszemérme szinte szükség-szerűen váltott ki ilyen túlzott reakciókat.

Hirtelen jött szabadság

A cenzurális korlátok eltűnése és a hirtelen kapott szabadság, a „most már mindent lehet” érzése részben megmagyarázza a több mint két évtizedes késéssel fellángoló hazai szexhullám kivételes intenzitását is. Az „öreg” videók persze addigra már túl voltak az egészen, ók már a nyolcvanas évek közepén átestek a maguk szexkorszakán, de a nagyközönség szélesebb köre – legálisan – ekkortájt kölcsönözhetette ki az első szex- és pornókazettákat, ekkor nyíltak az első szexmozik Budapesten, megjelent a magyar Playboy, egyre többen tudták fogni az RTL+ és a SAT1 adásait, ahol péntek és szombat este a hetvenes években készült puha német szexfilmek kínáltak összehasonlítható alapot a friss termékkel. A kezdeti lelkesedést, a kazetták hihetetlen sebességű cseréáramlása a három napig tartó csodákhoz hasonlóan általában gyorsan elmúlt, és tapasztalatlanul szerint csak a műfaj odaadói hívei őriznek meg – minden eshető-

Egy különleges film
a közelműtből: Henry és June

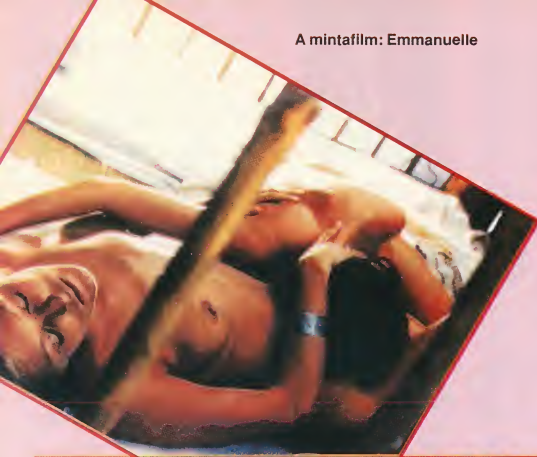
ségre készen – két-három szex- és pornófilmnél többet gyűjteményükben. Ugyanakkor a mindenkor új videók mindig biztos – bár egyre kisebb – piacot jelentenek a szexipar számára. Becslések szerint a hazai kazettaállomány mintegy 5 százalékát teszik ki az ilyen jellegű filmek, és egy 1990-es kutatás szerint a kedvelt műfajok között a 7–8. helyet foglalják el, jóval lemaradva az akciófilmek, a krimik, a vígjátékok, a zenés filmek, a horror, sőt még a rajzfilmek mögött is.

Mi az erotika?

Az emberi szexuális ábrázolása egyidős a művészetekkel, ám a fotográfia, nem sokkal később pedig a film megjelenése

új távlatokat és lehetőségeket nyitott. A vizuális művészetek korábbi statikus ábrázolásmódjaival szemben a film első ízben tette lehetővé a szexualitás dinamikus, folyamatszerű, tehát a valósághoz legközelebb álló bemutatását. Szexfilmek már a század első éveitől kezdve készültek, de a műfaj igazi áttörése a hetvenes évekre esik. Mindez természetesen nem választható el a korszak amerikai és nyugat-európai szexuális forradalmától, illetve az ezzel egyidőben mind erőteljesebben jelentkező nőmozgalom felfutásától. A cenzúra visszaszorulása, a pornográfiával kapcsolatos látványos angliai és

amerikai perek sorra jelzik e folyamat szakaszait. Angliában például – ahol a *Lady Chatterley szeretője* óta haladó hagyomány az erotika és a szex bírósági értelmezése – a hetvenes évek elején az úgynevezett Williams-jelentés az alábbiak szerint próbált meg különbséget tenni erotika és pornográfia között: „erotikus az olyan szexuális témájú műalkotás, amely az érzelmekre és nem csupán a cselekedetekre utal, amelyben az ábrázolásmód esztétikai alapon megítélhető”. A közérkölcös harcok védelmezőinél azonban erősebbnek bizonyult a piac. A tömegtermelésre berendezkedő szexipar a hetvenes években sorra nyerte az ütközeteket, és egyre tágtította az

fantáziák, amelyek tárgyiasítják, eszközként kezelik, lealacsonyítják, megalázzák, kiszákmányolják a női nemet. Ha azonban közelebről megvizsgáljuk, a műfaj ekkoriban készült, ma már klasszikusnak számító filmjeit, azokban érdekes módon egyáltalán nem passzív, alávetett nőfigurák találkoznak.

A két irányzat

A hetvenes évek elejétől a nyíltan szexközpontú filmek két irányzata bontakozott ki majd-

Goodbye Emmanuelle – egy folytatás a sok közül

elfogadhatóság határait minden területen. Ez volt a szex és pornómozik nagy virágkora, a hatvanas évek ifjúsági ellenkultúrája által sikerre viett tabudöntő szexuális forradalom kereskedelmi kiaknázásának időszaka. A filmgyártók például hamar rájöttek, hogy ugyanazt a filmet legalább kétszer el lehet adni, így a tucatművek-ből mindig elkészült egy kemény és egy vagy több puha változat, amit azután az adott ország cenzurális viszonyaitól függően a pornóhálózatban vagy „rendes” mozikban forgalmaztak.

Íratlan pornóesztétika

A szex és a pornográfia a mai nyugati társadalmakban a fe-

ministá mozgalom tevékenysége nyomán már régen nem esztétikai, hanem elsősorban hatalmi kérdés. A nemek közötti kapcsolat egyenlőtlenségét, a nők elnyomását, gazdasági és fizikai kiszolgáltatottságát a feminista teoretikusok – a prostitúció mellett – erőszakkal illusztrálják a pornográfia példáján. A pornográfia az elmélet, a nemi erőszak pedig a gyakorlat – mondja az egyik közkezdvelt jelszó. A pornográfia célja a férfiuralom demonstrálása és fenntartása, a nő alávetett szerepének rögzítése. Ezt húzza alá a pornográfia íratlan esztétikája is, amely mindenekelőtt a férfifantázia vágyait hivatott kielégíteni. A szex- és főként a pornófilmek feminista elemzői szerint ezek a filmek férfiak számára készült vágykitöltő

nem egy időben. Az első csoportba az úgynevezett puha filmek (soft-core, skinflck) tartoznak, amelyekre a meztelenség és a szimulált szex jellemző, a másodikba a kemény pornó (hardcore), amelyben a szereplők valódi nemi aktusokban vesznek részt. Az első típus mintadarabja az *Emmanuelle* (1973), a másodiké a *Mélytorok* (Deep Throat 1972). Az *Emmanuelle* volt az első olyan szexfilm, amely széles körben népszerűvé vált és kereskedelmi sikert aratott. Az *Emmanuelle*-figura által megtestesített Érzéki Nő a modernkori férfialmok kedvelt archetipusa, a nemek közötti hagyományos szereposztást felrúgó, szexuálisan aktív Nő ideálja. Az *Emmanuelle* 1. története ezt a szerepváltást követi nyomon, a kielégítetlen, szexuálisan frusztrált

Testek csábítása –
még az NSZK-ból

Az a bizonyos alkotás:
Lady Chatterley szeretője

Erotikus fantáziák –
Olaszországból

diplomatafeleség átalakulását nyitott, az érzékiség minden formája iránt érdeklődő, szinte férfimódra „ragadozó” Nővé. Mindezt egzotikus környezetben, a Távol-Kelet mesés, gondtalan luxusvilágában, egy jól menő utazási iroda nagy költséggel forgatott referenciálművének képi világával megtámasztva meséli el. Az Emmanuelle a szexuális szabadság (és szabadság) felhőtlen dicsérete, a problémátlan női emancipáció reklámfilmje, az évtized szexfilmjeinek példaadó műve, amelynek a későbbiekben számos folytatása és variánsa (például a Fekete Emmanuelle) született.

Mély torok

A Mély torok, Gerard Damiano munkája a hetvenes évek

elejének egyik legtöbbet vitatott filmje volt, amely az idők során önmagán túl mutató jelenséggé nőtte ki magát, a maga idejében állandó társasági vitatéma volt, manapság pedig a műfaj egyik kultuszfilmjeként tartják számon. A film sikere a hardcore pornográfia társadalmi elismertetésének fontos mérföldköve volt, és a főszereplő Linda Lovelace a film bemutatásának évében a közvéleménykutatások szerint Amerika második legismertebb személyisége lett. A mindössze 25 000 dollárból forgatott film 50 millió bevételt hozott, ami leginkább annak köszönhető, hogy az óriási hírverés nyomán az amerikaiak tekintélyes része – életében először – elment megnézni egy ilyen filmet. Még a hollywoodi elit

egy része, így például *Elizabeth Taylor* és *Sammy Davis Jr.* is azt nyilatkozták, hogy látták a filmet.

A pornó hirtelen felkapottá vált, divatba jött. A Mély torok, amellel, hogy – az Emmanuelle-figurához hasonlóan – az aktív, a folyamatokat irányító és kézben tartó „férfias” nőtpust tette meg hőségé, egy kényes tabut is kikezdett. A film főszereplője egy sajátos fiziológiai képtelenség áldozata, aki egy „érdeklődő” orvos segítségével felfedezi, hogy kiégülésre csak orális szex segítségével képes. A Mély torok tabudöntő „üzene” szerint a szexuális érintkezésnek ez a formája – a közhiedelemmel ellentétben – kölcsönös örömtörő lehet.

Nagy Zsolt

Nem! Ne is próbálkozzanak a név helyes kiejtésével. Úgy sem sikerül. Napjaink egyik felkapott hollywoodi sztárja Keanu Reeves apai ágon hawai származású, ahol különlegesen a kiejtések.

„Bejrútban születtem 1966-ban. A szüleim bohém világjáró emberek voltak, és éppen Bejrútban jártak, amikor világra jöttem. Szerencsére onnan Torontóba mentek, mert különben a libanoni hadseregben kellett volna szolgálnom, hiszen bejegyzéseik szerint ott születtem. Libanont azonban anyám nagyon unalmasnak találta, ezért telepedtek le Kanadában. Anyám angol-szász származású, apám kínai és hawai család gyermeke. Jól szituált család vagyunk. Van két kisebb húgom, de én már 16 éves korom óta önálló életet élek.”

A fiatalember ifjú koránál is fiatalabbnak látszik. Igaz, hogy 183 cm magas, csupa izom és ideg, ragyogó fekete haja van és rendkívül jóképű, mégis örök kölyöknek látszik. A producerek, rendezők, ezt kihasználva, rendszerint diák szerepeket osztanak rá. Karrierjét azonban televíziós reklámfilmekben, majd kisebb sorozatokban kezdte.

„Csupán a forma kedvéért megkérdeztem anyámat: Mama, mi lenne, ha filmszínész lennék? Ő erre azt felelte: nem bánom. Tedd azt, amihez kedved van!”

20 évesen otthagyja a televíziózást, és Los Angelesbe költözik, mert ott nagyobbak a lehetőségek.

„Soha nem kellett különösebben tördölnöm a karrieremmel. 1986-tól filmezek, de négy évvel ezelőttig senkit sem érdekeltem különösebben. A szerepeket például osztották. Én meg figyeltem, és megpróbáltam játszani.”

Kenau különben hawai nyelven „hűvös hegyi szellőskét” jelent és Kiahunnak kell ejteni. Persze barátjának, Patrick Swayze-nak sem mindennapi a vezetékeve... Keanu első filmjét éppen Patrickkel készítette, 1986-ban. *Youngblood* (Fiatal vér) volt a címe. A filmben kihasználták, hogy balkezes. A verekedési jelenetekben nagy előnyt jelentettek váratlan, balról jövő ütései... Még ugyanabban az évben készült *River's Edge* (Folyópart), ebben egy serdülő fiút játszik, aki iskolatársnője különös halála után elhatározza, hogy kinyomozza a tettest.

A *Bill* and *Ted's Excellent Adventure* (Bill és Ted úrkalandjai) filmben egy fiatal pilótát alakít. Sikere oly nagy, hogy a következő évben 1988-ban már négy filmet készítenek Keanuval.

Permanent Record (Állandó készenléti): ebben szintén diák, aki

KEANU REEVES

Aki túljutott a Holtponton

barátjának rejtélyes öngyilkosságát kutatja. A *Prince of Pennsylvania* (Pennsylvania Hercege) vigjárték a mai ifjúság bolondos szerelméről, melyben Keanu egy indián-amerikai félvérrel alakít. És jött a *Veszedelmes viszonyok* (Dangerous Liaisons). A világhírű filmben Michelle Pfeiffer, Glenn Close és

John Malkovich a partnerei. Keanu játssza a fiatal romantikus szerelme.

„Ezért a szerepért meg kellett küzdenem. Ha nincs John Malkovich, aki mellettem szavaz, akkor a meghallgatás után nem biztos, hogy én kapom a lovagot. Rettenetesen be voltam rezelve. A pár-

bajjelenettel kellett vizsgáznom. Azt sem tudtam, mit beszélek, hogyan mozgok, csak csorgott rólam a veríték. Éreztem, hogy ez a film a nagy lehetőség.”

Az 1988-as év negyedik filmje a *Vásott Szülők* (Parenthood) című vigjáték, melyből kiderült, hogy Keanunak van humora.

„Ez a film húgaim kedvence. Magam részéről borzalmasnak tartom. Bezzeg Steve Martin! Micsoda színész, te jó Isten! Azt hiszem, Emilio Estevezről kellene példát vennem. Ő a híres Sheen színész-család legkisebbike, író, producer-rendező és nagyon jó színész. Állandóan tanul, képezi magát. Nekem vatta van a fejében. Egy nagy bunkó vagyok.”

Az *I Love You To Death* (Halálig szeretlek!) 1990-ben készült vígjáték, melyben William Hurt a partnere. Ketten arra szövetkeznek, hogy egy féltékeny feleség megbízásából megöljenek egy férfit (a férjet Kevin Kline alakítja.). A férfi hibája: házastársi hűtlenség.

Az *Aunt Julia and the Scriptwriter* (Julia néném és a drámaíró), ugyancsak 1990-es film. Ebben Keanu egy New Orleansban élő ifjú és lelkes drámaíró. Ideálja a Peter Falk által játszott főnöke.

1991-ben két szerepet kapott. Egyikben barátjával, Patrick Swayze-vel filmezett ismét együtt a *Holtponthban* (Point Break), a másik *Bill and Ted's Boggs Journey* (Bill és Ted potyautazása), az első Bill és Ted folytatása, úrhajós mese. A *My Own Private Idaho* (Az én saját Idaho államom) friss

nő Paula Abdul-iránt mutat kiütemítő érdeklődést. Keanu egyébként rendkívül zárkózott, ha a magánélete kerül szóba. Legszívesebben hollywoodi otthonában basszusgítáron gyakorol, rocklemezeket hallgat és krimiket olvas.

„Otthoni típus vagyok. Nem nagyon fogadok el társasági meghívásokat. Az elmúlt években már nagyon odafigyeltem a színészi munkámra, hiszen nem jártam színiskolákban, és műveltségem

aztán vannak összekötései. Van jó ügynöke, és aztán mindenféle vacak produkcióba becsalják, csak azért, mert pénzt akarnak keresni rajta. Ebből én nem kérek.”

Keanu különben is eléggé bátran és sajátos módon kezeli a törvényeket és a hivatali ranglétrán való helyezkedést. Fittyet hány a sebességhatározásoknak és piros lámpáknak. Motorján úgy száguld, mint egykoron James Dean. Balesetek sora érte már. A mellkasán már van néhány mély vágás, seborradás. Bukósikát sem

hajlandó viselni. A divat nem érdeklí. Fekete bakancsot és bőrszerelést visel, ezenkívül néhány estélyi öltözké lóg a szekrényben: „arra az esetre, ha netán valamilyen díjat kellene átvennem.”

Dracula: The Untold Story (Dracula el nem mesélt meséi) a legújabb, a nagyvilágban minap bemutatott filmje. Az Oscar-díjas Anthony Hopkins és Gary Oldman mellett játszik egy múlt századi történetben.

„Nem érdekel más, csak az, amit éppen csinálók. Ezt kellene az elnököknek és politikusoknak is tenniük. Viszont én színész vagyok. Azt akarom, hogy használjanak. Addig is tanulmányozom az életet, az embereket. Ebből élek, ehhez értek.”

A *Madison Avenue Bohóca* nemrégiben indult produkció. A forgatókönyvben a szerepet már kifejezetten Keanu számára írták! „Engem minden idegesít. Kivéve a filmezést” Ezt írta szájrúzsral a tükörre.

Tatár Eszter

film, a forgatás az év elején ért véget. Ebben egy „dühöngő ifjú” alakít, aki csupán azért, hogy apját, a polgármestert bosszantsa, prostituálnak megy. Forró szexis jeleneteiben *River Phoenix*-szel bújik egy ágyba. A kanadai homoszexuális klubok egy táncot Keanuról neveztek el és hosszú sorokban álltak elővételben az új Keanu Reeves-filmért, mielőtt még bemutatták volna...

Keanu különben nem a férfiakat, hanem a nőket kedveli! Partnerője és élettársa a *Holtponthban* megismert Lori Petty. Igaz, újabb hírek szerint a popénekes-

is hiányos. Így aztán nem sok időm maradt élni. Most már megválogatom filmjeimet. Igaz, nem lehetek túl kényes, mert a legjobb éveimet kell kihasználnom arra, hogy szerződéseket kapjak. Az a lényeg, hogy azt kérdezzék tőlem: „No fiú, most mit akarsz csinálni legközelebb?” Bezzeg négy évvel ezelőtt a kutyát se érdekelt, van-e vagy nincs új forgatókönyvem. Azt az egyet tudom, hogy szenvedélyes emberekkel akarok dolgozni! Olyan filmekben, amelyeknek van valamilyen tartalmuk. Nem akarok az utcáktól elkülönülni. Nem akarom, hogy valamilyen hollywoodi intellektuális dobozba zárjanak. Az embernek akad egy szimpatizáns barátja itt vagy ott,

Sheryl Lee (Laura Palmer)

Joan Chen (Josie)

Michael Ontkean (Harry S. Truman
seriff, Joan Chen oldalán)

David Lynch-et az amerikai filmrendezők átlagánál jóval nagyobb bizarr iránti érzékkel áldotta meg jó sorsa. Elgondolkodtak már azon, vajon miért nevezte el kultikus sikerű tévésorozata, a Twin Peaks egyik főszereplőjét, a szimpátiikus seriffet éppen arról az amerikai elnökről, aki néhány hónappal hivatalba lépése után, Hirosima és Nagaszaki atombombázásának elrendelésével tett pontot a második világháború végére? Vajon miért éppen Harry S. Truman ennek a seriffnek a neve, akinek csapata a békés kisváros rendőrsén mindössze egy butuska, de ügyes titkárnőből, egy holttestek láttán sírva fakadó közrendőrből és egy indán nyomolvasóból áll?

Persze, ez csak egy név, hivatalnánk a seriffet akár Jimmy Carternek vagy George Bushnak is – Twin Peaksben bármi lehetséges.

Még az is, hogy maga a sorozat feltámad, ami azért nem akármilyen, hiszen a kezdeti örületes siker után, amikor a szállóigévé vált kérdésre – „ki ölte meg Laura Palmert?” – már megvolt a háttorzongatón hihetetlen válasz, hogy tudniillik a saját apja ölte meg Laura Palmert, mivel beléköltözött, mármint az apába, a Bobnak becázott Gonosz. Szóval azután, hogy az alapkérdésen többé már nem lehetett töprengeni – újabban viszont végkimerülésig –, Amerikában annyira visszaesett a sorozat nézőszáma, hogy szégyen, gyalázat, levették a műsorról. Brutálisan félbeszakították. Galád módon abbahagyták a sugárzást. Szentséget törték.

És jellemző módon éppen amiatt marasztalták el, ami miatt annak előtte magasztalták. Hogy... egyszerűen más. Hogy a cselekmény lassan csordogál előre, sok a mellékszál, sőt egyre több, hogy bonyodalomra bonyodalom támad, új meg új, furábbnál furább alakok kerülnek be a történetbe, hogy olyan, mint... a Twin Peaks.

Amikor az ABC oly dicstelen véget szánt a Lynch-eposznak, a hűséges Twin Peaks-rajongók tiltakozó levelekkel árasztották el a tévétársaságot. Hogy jönnek ehhez? Mikor pedig egy sor történés függőben maradt! Kérdések maradtak megválaszolatlanul, ami végül is nem idegen Twin Peaks szellemétől, s ezért jó darabig úgy tűnt, itt a vége. Angelo Badalamenti mágikus hatású filmzenéjét bárki fölteheti a lemezjátszóra, s ha lehunyja szemét, az éteri hang előhívja a lassított felvételen zuhogó vizesés vagy a szél himbálta

TWIN PEAKS

visszatér!

jelzőlámpa képét. Tessék beérni ennyivel!

David Lynch azonban megkegyelmezett elvonási tünetektől szenvedő nézőinek. Beadta a derekát. Közkívánatra elkészítette a tévésorozat folytatását, egész estés mozifilmként. Ez már önmagában is merész vállalkozás, hiszen inkább fordítva szokták, mozifil-

meket darabolnak fel, nyújtának szét a televízió kedvéért, de hát Lynch az Lynch, ő más. Új filmje a Twin Peaks: *Fire Walk With Me* (Tűz, járj velem) címet kapta.

Ugyanúgy, ahogy a két magyarul is megjelenő Twin Peaks-könyv (Laura Palmer titkos naplója, illetve Dale Cooper magnószalagjai) is ravasz csavarással azt adja, ami nem nagyon volt a filmben, amiről inkább fantáziálni lehetett, a nemrég bemutatott folytatásban sem csupán az szokatlan, hogy képernyőről ugrik mozivászorra, hanem az is, hogy ez a folytatás valójában: előzmény.

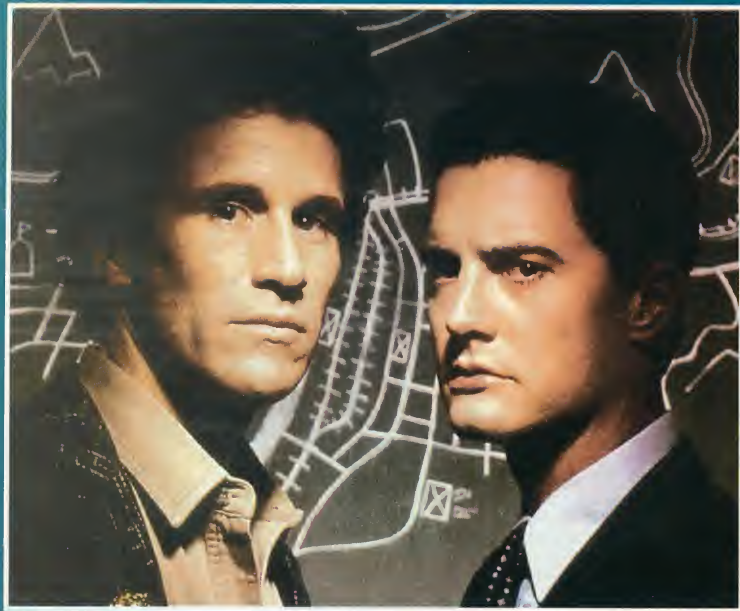
Nem előre viszl a nézők emlékezetében még frissen élő történetet, hanem visszatérint. Lepergeti az ártatlan kislányból romlott nővé lett Laura Palmer életének utolsó hetét.

James Marshall (James Hurley)

Sherilynn Fenn (Audrey Home)
és Kyle MacLachlan (Dale Cooper)

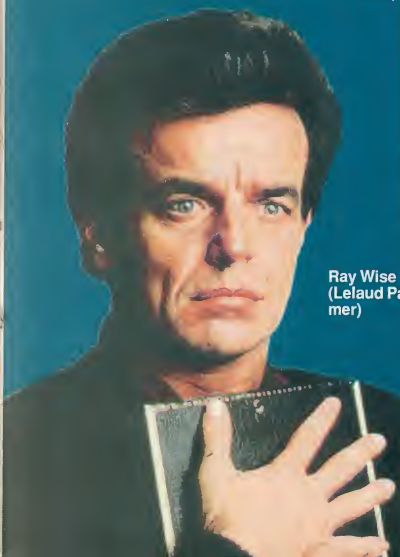

A seriff és
Cooper ügy-
nök

Onnan kezdve, hogy az eredeti sorozatban csak megemlített Teresa Bankst megölik a Washington állambeli Wind Riverben. Teresa Banks az a lány, akiről nyomozása kezdetén Cooper különleges FBI-ügynök beszélt.

A mozifilmben természetesen felvonul a tévésorozatban megismert szereplőgárda zöme, így *Sherryll Lee* (Laura Palmer), *Kyle MacLachlan* (Dale Cooper ügynök), *Laura Flynn-*

Eric Da Re
(Leo John-
son)

Ray Wise
(Leland Pal-
mer)

Boyle (Donna), *James Marshall* (James), *Ray Wise* (Leland Palmer), *Russ Tamblyn* (Jacobi doktor), s a süket és kiabálós FBI hivatalvezető, Gordon Cole szerepében feltűnik maga *David Lynch* is, a film társírója és rendezője (aki egyébként a tévésorozat legtöbb epizódjának rendezését kedves kollégáira hagyván is képes volt egységes egészet alkotni). A legújabb film sem nélkülözi a tévésorozatra jellemző műfaji keveredést, a thriller, a horror, a krimi, a komédia és a dráma elemeinek, a reálisnak és a természetfeletinek ezt a sajátos, televízióban pedig aztán végképp példátlan elegyét, amely a *Twin Peaks*-t *Twin Peaks*szerűtlenre fogja, sokan fogják tanulni belőle, de még egy ilyet nehezen fogják csinálni.

A mozibemutatót követően a Tűz... alighanem visszatér a képernyőre is és előbb-utóbb megjelenik videón is (ahogy a sorozat epizódjai is kaphatók kazettán), és persze azok a csatornák, amelyek az eredeti sorozatot vetítették, nem tehetik meg, hogy kihagyják a mozifilmet. A kör ezzel bezárul – azaz bezárulni látszik.

Mert David Lynch új filmje – ez már *Twin Peaks*-tradíció – elvarratlanul hagy néhány szálat. Hogy a nézőt izgalomban tartsa, magának pedig nyitva hagyjon egy ajtót és kapaszkodót teremtsen, ha netán valamikor egyszer mégis kedve támadna visszalátogatni a kedvenc fiktív városkájába.

Fiktív? Ahogy vesszük. Ilyen nevű helység ugyan valóban nem létezik (bár valakik még megalapíthatják), viszont egy részletesebb Amerikai-térkép tanulmányozása során az ember rábukkanhat Idaho állam barna foltjában, a Sziklás hegység vonulatai között egy *Twin Peaks* nevű hegyecsúcsra: 3182 méter magas, és nincs olyan nagyon messze (a két vízesésre utaló nevű) *Twin Falls* városkától. David Lynch Idahóban nevelkedett, ismeri a terepet.

Szőnyi Tamás

Az Angyalszívtől Miss Marple-ig

Egy esztendeje, 1991 júniusában indult el a TV-tévé műsorolyama, s ma már a heti kétszer négyórás adásokkal 669 ezer háztartásban láthatják.

A Macro-Vision Kft. és az Általános Értéktörzsi Bank alkotta Telesystem Rt. önállóan szerkeszti, gyártja és terjeszti műsorait. Mivel a frekvenciatoratórium csak a földi sugárzású országos rádió- és televízióállomások működését korlátozza, a TV-tévé sajátos módon kezdte meg tevékenységét. Műsorait videokazettára sokszorozta, s azt juttatja el a főváros kerületeibe és a vidéki településekre, a helyi bekábelt hálózatok segítségével foghatók díjmentesen, dekóderek használata nélkül.

A legújabb felmérések szerint, ahol a TV-tévé műsorait látni lehet, ezer megkérdészetből 942-en alkalmanként vagy rendszeresen nézik is e programot. Ez azért nem tekinthető meglepőnek, mert a műsor a helyi információk csatornája jelenik meg, amelyen más

időpontokban a körzet ügyes-bajos dolgaival foglalkozó, népszerű helyi adások jelentkeznek. Legtöbbször 20.00 és 23.00 óra között kapcsolnak a TV-tévére, a pénteki adásnapon 22.00 és 23.00 óra között is sokan látják a kábelben érkező műsort.

A Rózsa Péter telelős szerkesztő és Born Ádám művészeti vezető irányításával készülő műsort Mill-és profi technikák rögzítik. A „Japzártá” szerda reggel van, ezt követően a csütörtöki és a pénteki adásnap 4-4 órás műsorait 240 perces FUJI Super HG VHS kazettára sokszoroztatták, 120 példányban. E kazettákkal indul útjára a csütörtöki hajnalban a Motor Média motoros csapata, hogy eljuttassa a stúdiókba a TV-tévé műsorait. Csütörtökönként este 18.00-kor, péntekenként este 20.00 órakor (a vasárnapi ismétlés pedig 8.00-kor, illetve este 20.00 órakor) egyszerre indítják a kazettákat az ország több mint száz pontján.

Jón Agatha Christie krimisorozata Miss Marple-lal

A TV-tévé negyven százalékban saját, hatvan százalékban vásárolt műsorokat tűz programjára. Népszerűen *Frei Tamás* politikai műsorai, az *Itt és most* szórakoztató magazín. Csak a TV-tévé-ben látható a *Power kapitány* sci-fi sorozat, s Magyarországon itt mutatták be először *Donald Sutherland* főszereplésével a *Vérrokonok* című filmet és *Mia Farrow*-val *A lány szellemét*. Hamarosan jönnek a *Miss Marple* krimik: az idős hölgy szülőanyja nem más, mint Agatha Christie.

A képernyőn először a TV-tévé-ben lesz majd látható az *Angyalszív Mickey Rourke*-kal, a *Vasmandarak II.*, vagy a *Vörös zsaru*. Június második felében a washingtoni Worldnet a TV-tévével szervez közös „távkeresztal-beszélgetést”. A téma a médiák ügye lesz. Június közepétől jelentkezik majd három hetente *Forró Tamás* gazdaságpolitikai összeállítása, a *Privát Profit* a TV-tévében.

Rózsa Péter *A szabadság határai* címmel indítja el politikai vitaműsorát. A Trans World International jövőtől különleges sportmagazinok is adásba kerülhetnek: így például a squash (fallabda) világbajnokság, de lesz strandröplabda és tenisz, különleges feldolgozásban.

A TV-tévé tárgyalásokat folytat a legnagyobb hazai filmforgalmazóval, az Intercommal, hogy ösztönözze tovább bővíthesse a program kínálatát.

Mivel a nézők számára a műsor ingyenes, a vállalkozásnak a reklámbetételekből kellene fenntartania magát. Az év elején mutatózó gazdasági nehézségek nem kerül-

ték el a Telesystem Rt. háza táját sem. A hazai reklámpiac a jelenlegi működési zavarokkal terhelten nem képes eltartani egy olyan vállalkozást, amely a nézők számára készülő igényes műsorkörnyezetben próbálja a különböző termékeket és szolgáltatásokat reklámozni. A műsornak azonban hétről hétre el kell készülnie, abban a reményben, hogy talán mégiscsak rendeződik Magyarországon a televíziózás jogi helyzete és a frekvenciatoratórium feloldása után valóban megvalósulhat az oly sokat emlegetett sokszínű televíziózás, amelyben a közszolgálati funkciókat is felváltó kereskedelmi televízió is versenybe indulhat a nézők kegyeire. Ehhez próbálja a TV-tévé, rengeteg munkával, megteremteti a gazdasági hátteret is.

Power kapitány, a sci-fi siker

Donald Sutherland a *Vérrokonok*-ban

Mia Farrow *A lány szellemében*

Évi félmilliárd
forintért

Magyar jel az égből

A fitalabbak már nem is emlékezhetnek a néhány évvel ezelőtti vitákra, engedélyezték-e a nyugati műsorszóró műholdak vételét. Mai ésszel szinte felfoghatatlan. Pedig a „szocialista” országok is tervezték, hogy felbocsátanak műsorszóró műholdat, ám ez nem valósult meg.

Ellentétben Nyugat-Európával, ahol magára valamit is adó ország vagy állami, vagy magántőkével sugároz(tat) saját nyelvén műsorokat. Előbb-utóbb Magyarországnak is lépnie kellett, s ez idén tavasszal végre megtörtént. A tárgyalások természetesen már jóval korábban megindultak.

FOGLALT ASTRA, SZABAD EUTELSAT

„Két nagy műholdas társasággal, Az Astrával és az Eutelsattal folytatunk szakmai és üzleti megbeszéléseket” – mondja Nagy Albert, a Magyar Műsorszóró Vállalat kereskedelmi és közönségkapcsolati osztályának vezetője. „Az Astra sugározza az RTL, SAT 1, Pro 7, 3SAT és még jó néhány programot. Az Astra két műsortovábbító műholdja együttesen 32 programot sugároz.”

A két műhold közül az Astra nyálcaiból Nyugat-Európa irányába. A vételi lehetőség ezért keleti irányban folyamatosan gyengül. Persze Nyugat-Magyarországon vagy Budapesten még így is lehet fogni a jeleket 60–90 centiméteres parabolaantennákkal. A Tiszától keletebbre már eléri a 120–150 centiméteres vevőberendezés. Még így is megérte volna az Astráról sugározni a kísérleti magyar adást, hiszen egy nagyon népszerű műsorszóró műholdról jól szö. Az is mellette szól, hogy – az említett nehézségeket leszámítva – különösebb állítás nélkül foghatták volna a sugározott programokat a kábeltévé-társaságok és a parabolaantennatulajdonosok. Csakhogy, mint ki derült, már minden csatornát lefoglaltak – mások.

„Sikereseknek bizonyultak viszont az Eutelsattal folytatott tárgyalásaink” – folytatta Nagy Albert. „Igaz, a vételhez legalább 90–120 centiméteres vevőberendezésre van szükség, és némi-

leg át is kell állítani a parabolaantennákat, de nagy előnye, hogy a műsorszóró műhold néhány nyálcaiba eleve Kelet-Európa irányába. A vételi lehetőség tehát nem romlik úgy, mint az Astra műholdja esetében. Az előző említett nagyságú antennákkal Magyarországon teljes területen kívül jó minőségben vehetők a programok Erdélyben, a Kárpátalján, Szlovákiában és délen is.”

ANGLIÁTÓL EGYIPTOMIG

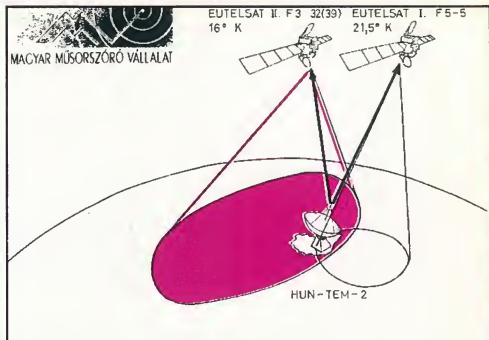
Ez egyáltalán nem (lesz) mindegy a határon túl élő magyaroknak, akik esetleg a majdani hazai anyországi műholdas adásokat szeretnék nézni, vagy arról kívánnak videofelvételeket készíteni, saját magyar filmtevéket kialakítani.

A magyar kísérletek nemrégiben az Eutelsat két műholdjával történtek. Március 16. és 20. között az I. generációs műholdcsalád 5. tagja, az F5-es sugározott. Ez ezen használt, úgynevezett keleti sugárzás nyáláb Romániát és Bulgáriát is elérte. A kísérlet második részére március 20. és 27. között került sor. A visszajelzések szerint a jeleket jól tudták fogni, Angliában, Németországban, Hollandiában, Skandináviában, sőt, Egyiptomban is. Igaz, ott már három méter átmérőjű parabolaantennára volt szükség, de ez ott nem számít különlegességnek, hiszen az európai programokat ezekkel a berendezésekkel veszik.

A kísérlet első részében csak számítógépes ábrásorozatot sugározott. Az a Műsorszóró Vállalat emblemmát, monoszópot és a kísérleti adás felirát tartalmazta. Ebben a szakaszban sok órán át ezt vették az érdeklődők.

A második fázisban, a számítógépes ábrák mellett, már a kísérletben részt vevő cégekről is adtak kis, informatív anyagokat. Az az Eutelsat II-es sorozatú F 3-as műholdjáról történt, már napi 24 órában. Az ez úgynevezett szupernyáláb, bár Nyugat-Európa felé irányul, mégsem romlik a vételi minősége keleti irányban oly mértékben, mint az Astra műholdjai esetében.

A kísérleti adás harmadik, befejező szakaszában már 24 órában

sugározta programokat. Az F3-as műhold másik, széles nyálában bocsátották ki a jeleket. Ezt a nyálábót kezdettől fogva európai sugárzásra szánták, és jeleit még a Kaukázusban is lehetett venni. Az árilis 15-ig tartó utolsó szakaszban már „valódi” műsorokat sugározta.

„Tizenhat stúdiót – az MTV 1-es és 2-es csatornáit is beleértve – kerestünk meg azzal az ajánlattal, hogy részt vehetnek a kísérleti programban” – meséli Nagy Albert. „Egyenként harminc perces anyagokat kértünk a sugárzás engedélyével rendelkező stúdióktól, igaz, három napon belül. Végül nyolcan küldtek garánciáltan politikamentes, Magyarországról szóló műsoros videókezzeteket. Ugyan Betacam technikával kértük a kazetteket, ám legtöbbször U-Maticot küldtek. Viszonylag így is elfogadható minőségű képeket sikerült kapnunk. E demokézetták naponta négy-öt alkalommal kerültek adásba. Sugározottunk magyar filmeket is, először a Szindbadot adtuk, április 4-én.”

TÖRVÉNYEKRE VÁRVA

A kísérleti műholdas adás jeleit a Széchenyi-hegyi tv-adóról továbbították, ám ez nem jelenti azt, hogy automatikusan ez lesz a végleges helye a majdani magyar műholdas sugárzásnak. Addig még sok víz lefolyik a Dunán, míg megindulhat a végleges program-sugárzás, mivel még legalább három alapvetően fontos törvény hi-

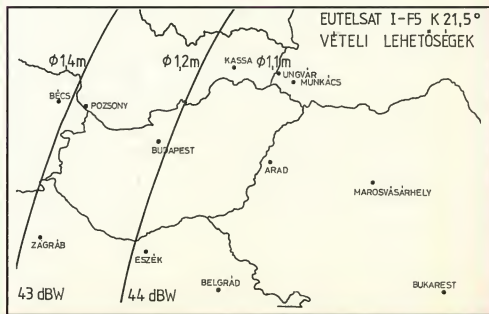
ányzik. A frekvenciagazdálkodásról szóló, a média- és a távközlési törvény. El kell azt is dönteni, ki juthat a szükséges engedélyek birtokába, mit szükséges ehhez teljesíteni. Magán-állami, esetleg vegyes tulajdonú cégek között dől-e el a későbbiekben a verseny? Mekkora pénzszel rendelkezzen egy vállalat a műholdas sugárzáshoz? Kinek fizessék a sugárzási díjakat?

Alaposan elő kell készíteni a műholdas programok közvetítését, hiszen a napi huszonegy órán át sugározó műholdcsatorna bérelténél éves díja – mai áron számolva – félmilliárd forint. Ez az összeg természetesen annyi felé oszlik, ahányan részt kérnek és kapnak a műholdas sugárzásból.

Nagy Albert értékelése szerint a kísérleti adás sikeres volt. A törvényi feltételek megléte esetén és az egyéb műszaki, szakmai követelmények teljesítésével akár fél év alatt megkezdődhetne a magyar műsorszóró műholdas programok sugárzása. Még ennyi időre sem lenne szükség az állandó kísérleti adások beindításához.

A Magyar Műsorszóró Vállalat a fejlesztéssorozatot saját műszaki fejlesztési tevékenysége részeként tekintette. Reméljük, a kísérleteket követően idővel valóban beindulnak a magyar nyelvű műholdas adások, melyek haszna felmérhetetlen Magyarország számára.

Bihari Tamás

Az LGT-től a J LX-ig

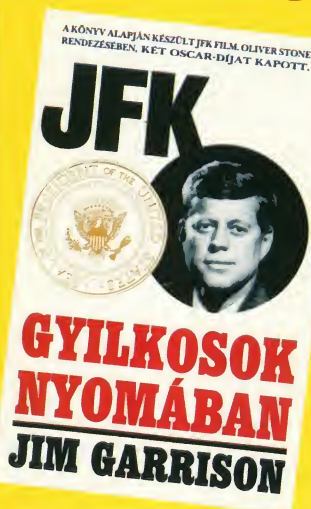
Legutóbb a Locomotiv GT. búcsúkoncertjén láthattuk dobolni Laux Józsefet, aki az elmúlt esztendőben, Los Angeles és Budapest között ingázva, már elsősorban mint üzletember vonta magára a figyelmet. Sikeres könyvkiadói tevékenysége mellett pedig úgy döntött, Magnum J LX-Film-Videó néven videóforgalmazóként is megjelenik a hazai kulturális piacon.

„1985-ben gondoltam először arra, hogy megpróbálkozom a videokiadással Magyarországon, de akkoriban még olyan kevés képmagnó volt az országban, hogy el kellett állnom szándékamtól” – meséli az Omega és az LGT egykori vezetője-alapítója. „Tudom viszont, hogy ma már sok kiadó működik idehaza, ám az egészséges konkurencia mindig kedvezően hat a cégekre.”

Amikor 1976-ban az Egyesült Államokba érkezett, még az audio állt élete középpontjában. Az LGT második amerikai nagylemeze megjelenésének megadására utazott Los Angelesbe. Az LP kiadását tervező ABC lemezrészleget azonban felszámolták, s az ígértetés zeneanyag dobozban maradt. Laux Józsefet ellenben felkelték: legyen stúdió- és koncertzenész. A feladatot elvállalta, és letelepedett a világ filmfővárosában. Idővel megbízta a hangmérnököket és zenei rendezőket készülő szakfolyóirat szerkesztésével, miközben hangmérnökként is dolgozott.

A hetvenes évek végén egyre jobban kezdett terjedni a házi videózás Amerikában, s az új profi videotechnika valósággal megmentette a pop-rock zene iparát. A muzsikának új életet adó, mind népszerűbbé váló videoklipek új zene-csatornát is teremtek. Laux József 1982-ben hozta létre produkciós irodáját, mely reklámfilmek, videoklipek készítését vállalta. A CBS, a Warner, a Geffen Records lemezársaságok előadói számára gyártottak klipeket. Egy alkalommal, 1984-ben saját maga, a Laux and the Cream Cheese fantáziánévi csapat számára is készített egy videoklipt, melyet a Music Television is műsorára tűzött. E néhány perc gyártási költsége 15 ezer dollár volt, ám egy-egy szupersztár superklipjének elkészítése ma már akár az egymillió dollárt is meghaladhatja.

A Beverly Hillsben, majd West Hollywood-ban lakó Laux József mind munka-, mind baráti kapcsolatai révén egyre több filmes ismeretségre tett szert. Ismerősei, barátai között akad-

nak neves sztárok, ismert és kevésbé ismert, ám fontos üzletemberek. A nyolcvanas évek közepén, amikor még korai lett volna a magyar videóüzlet beindítása, ő hozta be a Magyar Televízió számára – ajándékként – a We Are the World című szám színdarabját szóló filmet, s a Radio Vision cég kelet-európai igazgatójaként az ő révén láthatták a cseh televíziózők Madonna és Bruce Springsteen koncertjét.

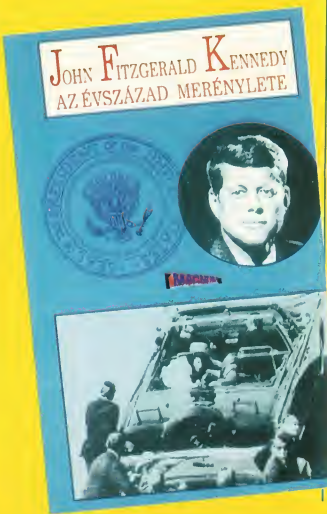
A nyolcvanas évek végén azután mégis megkezdte hazai üzleti tevékenységét az egykori, nagy népszerűségnek örvendő dobos – ám elsőként a könyvszakmában. A J LX Kiadó eddig már vagy huszonöt könyvet jelentet meg, melyek nagy része az amerikai könyvbestseller listákra is megtalálható. Az időközben megalakult J LX Video-Manager Kft. reklámhordozók tervezését és kivitelezését vállalja, a poszterektől a reklámvideóig.

„Elvileg kilprendezést is vállalok, feltéve, ha teszik a zene. Eddig egyetlen hazai csapatnak, a Stendhal triónak készítettem videót” – mondja a kiadó- és kft.-tulajdonos. „Egyébként az angol videoklipkészítő iskola híve vagyok. Amerikában minden a trükkre épül. Angliában kevesebb a pénz, de több a jó ötlet.”

Ami pedig a videofilmek kiadását illeti, a hét évvel ezelőtti tapogatózást követően csak néhány hónappal ezelőtt döntött arról, hogy műsoros videokazettával is megjelenjen a magyar piacon. Februárban ott volt Los Angelesben, az American Film Marketen, a filmek, videók egyik legnagyobb vásárára, s már a vásárló szemével nézett alaposan körül. Ennek első eredményei már a videotétek polcain láthatók.

„Olyan filmekkel szeretnék megjelenni, amelyekben sztárok játszanak. Sok, Amerikában már népszerű szírszínész azonban idehaza még nem ismernek, s talán csak évek múlva lennének népszerűek. Az ő filmjeikből is akarok bemutatni néhányat videóon.” Laux József tervei szerint a Magnum havonta 2-4 műsoros videokazettát jelentet meg, többek között Sean Connery, Burt Lancaster, Jack Nicholson, Bo Derek főszereplésével. Tiszta van azzal, hogy a nagy amerikai filmforgalmazók már szerződésben állnak magyar videokiadókkal, de úgy látja, számtalan filmgyártó kínál még jó filmeket, s lehet még bővíteni a magyarországi választékot. Alkalmanként pedig a videó- és könyvkiadást egymáshoz igazítja, hogy a film és a könyv kölcsönösen erősítse egymást. Ennek egyik jó példája a John Fitzgerald Kennedy-ről készített dokumentumfilm megjelenítése kazettán, együtt Jim Garrison Gyilkosok nyomában című kötetével. (E könyv alapján készült Oliver Stone JFK című Oscar-díjas filmje, mely nem azonos a videón látható dokumentumösszeállítással.) Laux József tisztában van a magyar piaci, feketepiaci körülményekkel. Ha pusztán Amerikában tájékozódott volna a hazai kalózpárral, már akkor sem tud keveset. Mint meséli, a februári film- és videovásáron az amerikai szakemberek külön előadást szenteltek a kelet-európai feketepiaci helyzetnek. Az amerikai üzletemberek, ha a magyar videókálózokról beszélgetnek, konkrét neveket is tudnak említeni...

„A feketepiac kivédhetetlen, de sikerrel lehet küzdeni ellene” – állítja Laux. „Ebben a küzdelemben, ha a hazai kiadók összefognak, szívesen részt vállalom magam is.” Az újdonsült videokiadó úgy véli, a kalózok ellenére nyereséges vállalkozás lehet a műsoros kazetták forgalmazása, s minél nagyobb lesz a Magnum haszna, annál drágább filmeket tud majd megvásárolni.

FILMESEK, VIDEÓSOK, MOZISOK FIGYELEM!

FILMTERJESZTŐK EGYESÜLETÉNEK MEGALAKULÁSÁRA!

FELHÍVÁS

Napjainkban a filmterjesztés fennállása óta legsúlyosabb válságát éli. A több ezer moziállomány jóval ezer alattira csökkent. A felbomlás állapotában van a moziüzemeltetés vállalati rendszere. A még meglévő vállalatok a legutolsó tartalékaikat élik fel. A mozik önkormányzati tulajdonba kerülése a magárahagyatott-ságot tükrözi.

A kibontakozásban lévő vállalkozói alapra épülő moziás egy-mástól elszigetelődve keresi az utat a jövő filmterjesztése felé. Hihetetlen nehézségeket jelent számunkra a régi struktúra le-küzdése, a filmbeszerzéstől kezdve az adminisztráció megsze-vezésén keresztül az eredményes gazdálkodásig egyaránt.

Használó a helyzet a videozás területén is. Szinte minden ismeret-hiányában bombamódra szaporodnak a videotékák, még egy-örizhetetlennek látszó, feketé másolatok olcsó terjesztése.

A fennálló jogszabályok betartását, a videotékák sorra-mennek tönkre a tisztességtelen konkurenciaharcban, Kezdekben volt némi egységre való törekvés a mozifilmek és vi-deófilmek terjesztésében. Később azonban egyre inkább elsza-kadtak egymástól. Legtöbb helyen ellenlétként vették fel a harcot

A közelmúltban történtek szerveződések a filmterjesztésben is. Egyesület, mely kizárólag a vállalati érdekekre alapozott. Mozi Országos Szervezete, a VIDOSZ. A kezdeti fellendülést követő-en a konkurenciaharc visszavetette a szervezetet.

Napjainkban alaptól visszavetette a szervezetet. Törekedni kell arra, hogy a vállalkozói filmterjesztés a moziás és videózás területén egymásra találjon.

Tudomásul kell venni, hogy a film hatása a tömegekre nem csökken, csupán eljuttatása a nézőkhöz változott a technika fej-lődésével. Együttesen kell megtalálnia a helyét a filmhordozók-nak is, moziknak és videonak egyaránt. Ezért tartjuk szükséges-nek az egységes Filmterjesztők Egyesületének létrehozását.

Az egyesület célja, feladata:
Az Egyesület a vállalkozói filmterjesztők (mozi és videotéka, to-vábbiakban: filmterjesztők) önkéntes szervezeti tömörítése, amelynek célja és feladata:

1. A filmterjesztéssel foglalkozó természetes és jogi személyek szakmai érdekeinek és céljainak megfogalmazása és képviselése.

2. A filmterjesztők és a filmszakma többi ágazata és résztvevője közötti kapcsolatok fejlesztése, koordinálása és az együttműkö-dés feltételeinek javítása.

3. A filmterjesztésre vonatkozó információs rendszer kialakítása, feladatok támogatása és összehangolása.

4. A filmterjesztéssel összefüggő szakmai, technikai, oktatási és szakmai hagyományok és a jelenlegi körülmények figyelembe-vételével.

5. A filmterjesztés szakmai és etikai kérdéseinek kidolgozása a szakmai hagyományok és a jelenlegi körülmények figyelembe-egész területén.

6. A szektorsemlegesség érvényre juttatása a filmterjesztés egység területén.

7. Jogsegélyszolgálat

A szolnoki Tisza Mozi Kft.-ben megtartott „Mi lesz veled, mozi?” című tanácskozási megbeszélésen megfogalmazódtak azok a problémák, megoldandó feladatok, amelyek az egyesület megalakulásának célkitűzéseiben szerepelnek.

A tanácskozás a Tisza Mozi Kft.-t bízta meg a Filmterjesztők Egyesületének megszervezésével.

Felvetjük a kapcsolatot a budapesti vállalkozói mozisok képviselőivel, akik szintén fáradoznak az egyesület megalakításán. Együttműködésünk alapján elkészítettük az alapszabály-terve-zetet. Folyamatosan van az alakulólás megszervezése.

Várjuk tagjaink sorába a vállalkozói mozisokat és videósokat. Várjuk mindazokat, akik bíznak az egyesület megalakításán. Az együttműködés szükségességében.

Az egyesületbe jelentkezni lehet az alábbi címen:
TISZA MOZI KFT.
5000 Szolnok, Koltói u. 4. T.: (56)44-910

az Egyesület Szervező Bizottsága nevében:
Demeter István ügyvezető

Nyaraljon Krétán!

Magyarország legjobb árai!
Apartmanok, panziók, szállodák
— **On választhat.**
Egy hét szállással, repülőjeggyel már 25 000 Ft-tól!
Nyugati színvonal, magyar kisért.

Ez a szelvény 300 Ft-ot ér!

A Videó Magazin olvasói 300 forinttal olcsóbban utazhatnak a csodálatos görög szigetre, Krétára, ha ezt a szelvényt kitöltve elküldik a West Travel címére: 1537 Bp., Pf. 440.
Telefon és fax: 168-6051, 188-8540

Kérek megrendelőt és tájékoztatót a krétai útról!

Név:
Cím:
Utazás tervezett időpontja:
Elhelyezés: apartman, stúdió, panzió, szálloda – kétszobos, háromszobos (a megfelelőet kérjük aláhúzni!)
Utasok száma: ebből 4 év alatti gyermek

Videotékák, viszonteladók figyelem!

Székesfehérváron várja Önöket az ALBA VIDEO ügynökség, ahol a megjelenés napján, a kiadói árakkal azonos áron és feltételekkel vásárolhatja meg új filmjeit.

Sőt! Vásárlóinknak a kiadói kedvezményeken felül további kedvezményeket nyújtunk.

Könnnyen megközelíthető helyen, jó parkolási lehetőséggel várjuk vásárlóinkat. Amennyiben személyesen nem tud eljönni hozzánk, telefonon vagy levélben leadott megrendelését postai utaválttall teljesítjük.

Jöjjön, hogy segíthessünk időt, pénzt és fáradságot megtakarítani!

Vizslatársra!

Cím: 8000 Székesfehérvár, Benke F. u. 3.
Telefon: 22/20-678
Nyitva tartás: H-P: 9-16-ig

20

ZOOM

1. A Dolog
2. A félelem városa
3. Farkasokkal táncoló
4. A jövő emlékei
5. Hámis a baba
6. Istenek ivadéka
7. A terror útja I-II.
8. Terminator
9. Rendőri védelem alatt
10. Benny Hill show

11. Kobold kópék
12. Sissi
13. Menekülés a pokolból
14. Killer Kid
15. Vasangyalok 2.
16. A SAS kommandó
17. A halál nem felejt
18. Baseball bikák
19. Dobjuk ki anyut a vonatból
20. A Lady és az utonálló

bmk

Budapest XI.,
Etele (vlt.)
Szakassz Á. út 55.
Telefon: 186-9444
Nyitva: H-P 9-19,
Sz 9-12

3

BMK

1. Szerepcsere
2. Szárnyát vagy combját
3. Törvényre törve
4. Az elátkozott család
5. Felszarvaztak ölélségét
6. Ne folytassa, felség!
7. Házinyúlra nem lövünk
8. A Dolog
9. A Jetson család
10. Acélmagnóliák
11. Gyémántvadászok
12. Darkman
13. A zöldfülű
14. Talpig zűrben
15. Fantomas
16. Mystic Pizza
17. A tigris szeme
18. Delta Force 2.
19. Házibuli I.
20. Tortúra

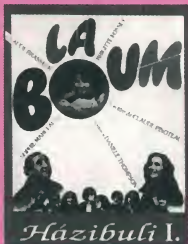
(Duna Film)
(Mokép)
(Intercom)
(VICO)
(Mokép)
(Duna Film)
(Intercom)
(Zoom)
(Duna Film)
(Videa)
(VICO)
(Duna Film)
(Clint Eastwood)
(Duna Film)
(Mokép)
(Gordiusz)
(Mokép)
(VICO)
(Mokép)
(Intercom)

13

MOKÉP

1. Bérelj zsarut!
2. Elferdített igazság
3. Zsaru vagy csirkelógó
4. Texasi gladiátorok
5. Ügynök a kofferben
6. Tudathasadás
7. A szórakozott
8. A tegnapi éjszaka
9. Oajralépés
10. Macho
11. Magas szőke férfi telemás cipőben
12. A legyőzhetetlen barbár
13. Házibuli
14. Lombikefeleség
15. Lucky Luke
16. Hajtóvadászat kánikulában
17. Ászok ásza
18. Balfácán
19. Esernyőőrükk
20. Fantomas

DUNA
NEMZETKÖZI FILM KFT

3

DUNA FILM

1. Szerepcsere
2. Botcsinálta angyal
3. Darkman
4. Villamosságék villanófényben
5. Ördögi székta
6. Intruderek támadása
7. Ne folytassa, felség!
8. A sötétség gyermeke
9. Eddie Murphy show
10. Biloxi blues

11. Törd össze a szívem
12. Az utolsó K, aki még passzióból
13. Talpig zűrben
14. Megint 48 óra
15. Fantom az éjszakában
16. Beháldozva
17. Top Gun
18. Élve eltemetve
19. Ghost
20. Kédvencek temetője

1

VIDEO 2000

1. Queenie 1-3.
2. Gyilkossággal vádolva
3. Bangkok Hilton I-III.
4. Orvos vagy hóhér?
5. Maximális erő
6. Megfontolt gyilkosság
7. Holivágány
8. Utcai bűnügyek
9. Eredendő bűn
10. Menyasszony feketében

11. Éjfél rettegés
12. Apró föltételek
13. Agymosás
14. Peter Gunn
15. A kölyök
16. Vak ítélet
17. Harc az életért
18. A nagy menet I-II.
19. Az ember, aki öl
20. Nagypapa karácsonyra

Keres-kínál

Rovatunkban ingyen tesz-
szük közzé magánsemé-
lyek 100 szónál nem hosz-
szabb szövegű hirdetéseit.
Felhívjuk a Kedves Olvasó
figyelmét, hogy e rovatban
nem áll módunkban közölni
olyan hirdetéseket, amelyek-
ben megvételre ajánlanak
vagy díjazás ellenében ke-
resnek szerzői jogvédelem
alatt álló műsorokat.

Áron alul eladó vagy elcse-
relném Akai SV 600-ra egy
1 hónapos SONY SLV-815
VP sztereó Hi-fi videomagnó:
hét fej (sp-lp) digitális track-
ing, lcd-s távvezérlő, edit
monitor, kép a képen
funkció. Érdeklődni 18 óra
után telefonon 06/73/21-691
Vörös.

Garanciális JVC HI-FI sztereó
videomagnó eladó. (JVC
HR-D 830 E E) Jellemzői:
szuper állókép, képről képre
léptetés, utóhangosítás. Tel.:
159-5023.

A video magazin

következő számának tervezett tartalmából:

Sztárportré: Melanie Griffith,
Anthony Hopkins
Rendezte: John Carpenter
Teszt: Színes televíziók
Hurrá, nyaralunk!

Nyitva 0-24-ig!

Fót, Vörösmarty tér 15.
Budapest XIII., Pannónia u. 13.
(T.: 132-5027)
Budapest XI., Fadrusz u. 14.
(T.: 186-7815)
Budapest
XIV., Erzsébet királyné útja 41/a.
(T.: 251-9496)

4

FOTIFON

1. A Dolog
2. Rendőri védelem alatt
3. The Doors
4. Ne folytassa, felség!
5. A lány albíja
6. Büntető
7. Ők is a fejükre estek
8. Spionfóka
9. Törvényre törve
10. Darkman
11. Acélmagnóliák
12. Intruderek támadása
13. Az én kék egem
14. És hamarosan a sötétség
15. Vasangyalok 1-2.
16. Megint 48 óra
17. Ima egy haldoklóért
18. Villamoszék villanófényben
19. Megavil
20. Szerepcsere

- (Zoom)
(Zoom)
(Intercom)
(Duna Film)
(Intercom)
(Video 2000)
(Mokép)
(Intercom)
(Intercom)
(Duna Film)
(Videa)
(Videa)
(Intercom)
(Zoom)
(Zoom)
(Duna Film)
(Gordiusz)
(Duna Film)
(Duna Film)
(Duna Film)

FÉNYSZOLG Videotéka

Budapest VIII., ker. Szigony u. 12.
IV. ker. Megyeri út 224-226.
X. ker., Hungária krt. 5-7.

4

1. Szerepcsere
2. Spionfóka
3. New Jack city
4. Intruderek támadása
5. Scanners II.
6. Hideg veríték
7. Ballfácán
8. Farkasokkal táncoló
9. Queenie I-II-III.
10. Ovisszaru
11. Ötszex
12. Fantomas
13. Agymosás
14. Franciás pezsgő
15. Acélmagnóliák
16. Ördögi szekta
17. Törvényre törve
18. Buja gyertyák
19. Darkman
20. Hárman az ágyban

- (Duna Film)
(Intercom)
(Intercom)
(Duna Film)
(Video 2000)
(Zoom)
(Mokép)
(Zoom)
(Video 2000)
(Duna Film)
(Lux Video)
(Mokép)
(Video 2000)
(Lux Video)
(Videa)
(Duna Film)
(Intercom)
(Lux Video)
(Duna Film)
(Lux Video)

FOTIFON BONUS

Ha kivágja ezt a szelvényt,
egy műsoros kazetta díjtalán
kölszönzésére jogosít
a FOTIFON bármelyik tékájában

Érvényes 1992. június 30-ig.

A szelvény tagsággal érvényes!

BÖNGÉSZŐ

Böngészgetve a stuttgarti Video monó képmagnóinak táblázatát, úgy tűnik – bár a korábbi táblázatokhoz képest nagy mértékű a változás – a felsorolt típusok mégsem sorolhatók a legújabbak közé. Igazolva látszik a Teszt rovatunk bevezetőjében írt néhány szabadozó sor: ahogy mi is ritkábban jutunk a monó videókhöz, így máshol is kezdenek háttérbe szoruli ezek a konstrukciók.

Tény, ami tény, a hazai valóság és a táblázat eléggé elszakad egymástól. Az első öt típus a hazai piacon – ismereteink szerint – nem fordult még elő. Az *Universum VR 7192*-nek az igaz szülője, mielőtt valaki törné a fejét, a *Philips*, míg a *Sanyo VRH 120G* némi rokonságot mutat tesztünk szereplőivel (például benne van az ASO áramkör), de mégsem az, amit most láttunk. Helytálló viszont megállapításunk a *Sanyo* termékek korrekt színvonaláról, mint ahogy a *Nokia* készülékek is tisztességes helyezéssel szerepelnek. A táblázatban fellelhető az *Amstrad DD 8904* típusjelzésű készüléke is, amelyet mi is bemutattunk, ez azonban nem került hazai forgalomba.

A *Hitachi*ől a *VT-M727E* (Video Magazin 1990. 9. szám) ellenben ma is elérhető hazai kínálatban a *Hitachi* márkaboltjában, reális áron, mint ahogy a négyfejes utóhangosítható *VT-M747* is létezik. A hazai választék egyébként elég érdekesen alakul. Az újabb típusok mellett még ma is fellelhető a *Sony SLV 363EE* (Video Magazin 1991. 5. szám). Újabbban a Porstnál láttunk *Panasonic NV-145*-öt, az

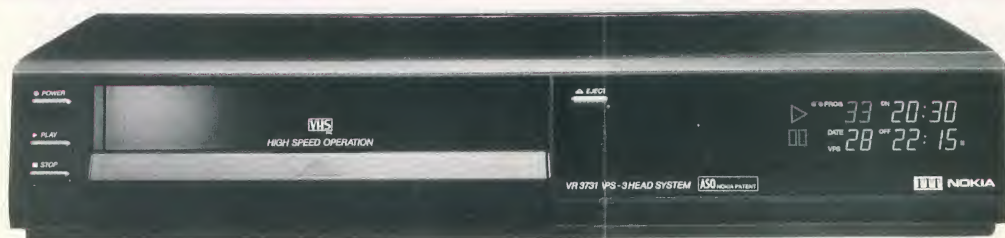
MONÓ KÉPMAGNÓK								
Típus	Rendszer	Írányár DM-ben	Kép	Hang	Szolgáltatások	Felszereltség	Összpontsz.	A magazin minősítése
Sony SLV-415 VP	VHS	1300	32	10	15	5	62	jó
Universum VR 7192	VHS	948	32	12	15	3	62	jó
Grundig VS 790VPT/SAT	VHS	2000	30	11	14	5	60	jó
Sanyo VHR-120G	VHS	850	32	12	14	2	60	jó
Grundig VS 920 VPT	VHS	1150	32	11	13	3	59	közepes
ITT-Nokia VR 3731	VHS	1100	32	11	13	3	59	közepes
JVC HR-FC100ES	VHS	1100	29	11	14	5	59	közepes
Philips VR 211	VHS	830	32	12	14	1	59	közepes
Sanyo VHR 7500G	VHS	1100	30	11	14	4	59	közepes
ITT-Nokia VR 3721	VHS	700	32	12	13	2	58	közepes
Loewe OC 855 M	VHS	1000	28	12	13	5	58	közepes
Philips 20RW7	VHS	800	32	10	14	2	58	közepes
Siemens FM 634 Q 4	VHS	1100	30	11	13	4	58	közepes
Hitachi VT-M845E	VHS	1200	28	12	13	4	57	közepes
Grundig VS 710 VPS	VHS	1050	32	11	12	2	57	közepes
Nordmende V1500C	VHS	1050	29	10	15	3	57	közepes
Schneider SVC 577RC	VHS	800	32	10	13	2	57	közepes
Universum VR 708	VHS	898	32	10	12	3	57	közepes
Metz 9691	VHS	950	32	11	12	4	59	közepes
Saba 6730	VHS	1000	29	11	13	3	58	közepes
Telefunken A932E	VHS	1000	28	10	13	3	59	közepes
Telefunken A920 X	VHS	750	28	11	14	4	59	közepes
Samsung SVX-504	VHS	900	30	11	9	3	53	közepes
Hitachi VT-M725E	VHS	900	28	10	13	1	52	közepes
Universum VR 2310	VHS	900	25	10	15	2	52	közepes
Amstrad DD 8904	VHS	1400	26	11	13	1	51	közepes
Goldstar GSE 1891-P	VHS	950	26	10	11	2	49	közepes
Orion VH-791RC	VHS	800	27	10	9	1	47	közepes

Maximális pontszámok: kép=40, hang=20, szolgáltatások=20, felszereltség=10

ITT-től is több típus található, és az olcsóbb kategóriába tartoznak a *Samsung*, átmenetileg kedvezményesen ajánlott típusai, mint amilyen a *VK 1260* (Video Magazin, 1991. 6. szám).

Példánk persze csak igen szűk keresztmetszetet adnak a kínálatból, hiszen a sokszor emlegetett kereskedelmi sokszínűség itt is

érvényesül. Az áruházak, a korábbi ismert kereskedőhálózatok és a számtalan kft. mellett megjelentek a diszkont áruházak is, általában olcsóbb készülékekkel. Ezek azonban többnyire az olcsó áraknak megfelelő, szolgáltatásban és teljesítményben is egyszerűbb távol-keleti vagy dél-koreai konstrukciókat kínálnak.

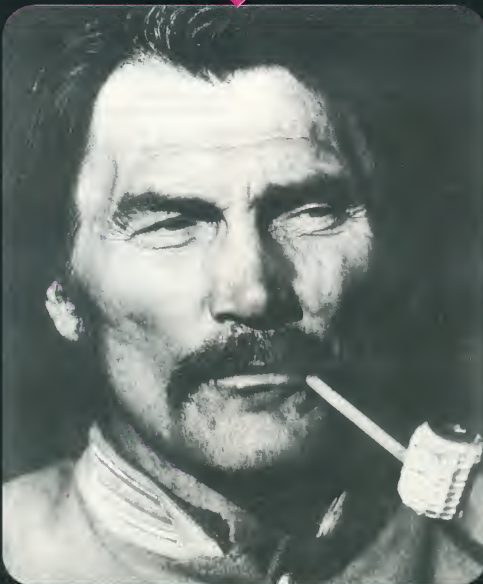
UR 3731

AZ IDEÁLIS ROSSZEMBER

Ismerik-e Jack Palance-ot? Ha megkérdeznénk a magyar átlag mozi- videónézőket, többségnek bizony halvány sejtelve sem lenne arról, ki is ő. Néhányuknak esetleg beugrana, hogy az idei Oscar-gálán ő volt az az öreg szivar, aki a legjobb mellékszereplőnek járó Oscar-díj átvétele előtt egy kis show-t rögtönzött, egy- és kétkézes fekvőtámaszok sorával igazolva, hogy kár lenne még leírni az öregeket. Rajtuk kívül a legjobb esetben is csak egy-két ember akadna, aki a név hallatán csettintene egyet a nyelvével, s azt mondaná: hát igen, ő volt az *Idegen a Vadnyugaton* (1953) kegyetlen bérgyilkosa, a *Chato földjének* (1971) indiánvadászatra induló déli tisztje, az *Oklahoma olaja* (1973) gátlástalan üzletembere. Amerikában természetesen más a helyzet, ott minden kis bugris ismeri a nevét, hiszen Hollywood egyik „intézményéről” van szó. Földösleges és hiábavaló lenne őt összezmérni a nagyokkal, egy Hoffmannal, egy De Níróval, holott ő is sztar a javából, az akció- és kalandfilmek legendás rosszembere, immár több mint 40 éve.

Jack Palance Walter Jack Palahniuk néven született 1919. (1920). február 18-án a Pennsylvania állambeli Lattimerben. Volt szénbányász, szakács, rádióműszerész és profi bokszo, mielőtt katonáskodásra adta volna a fejét. A II. világháborúban lezuhant egy bombázóval, a súlyos égési sebek, illetve a plasztikai műtétek nyomai ideális rosszszemberré tették őt. A magas, érdekes arcú, különleges figurára Elia Kazan figyelt fel, Palance nála tanulta ki a színészmesterség alapjait. 1947-ben debütált a Broadway-n, majd három évvel később Kazan feszült thrillerjében, a *Pánik az utcákon*-ban lépett először a kamerák elé.

1952-ben és 1953-ban kétféle is Oscar-díjra jelöltet-

Magyarországon bemutatott filmjei:

Pánik az utcákon (Panic in the Streets, 1950) r: Elia Kazan (tv)
Idegen a Vadnyugaton (Shane, 1953) r: George Stevens (tv)
Barabbás (Barabba, 1961 USA-I) r: Richard Fleischer
A fekete farmer (The McMasters, 1970 GB) r: Alf Kjellin
Chato földje (Chato's Land, 1971) r: Michael Winner (Intervideo)
Oklahoma olaja (Oklahoma Crude, 1973) r: Stanley Kramer
Afrika-expressz (Africa Express, 1975) r: Michele Lupo (Mokép Videókladó)
Egyszemélyes bíróság (One Man Jury, 1978) r: Charles Martin (MOKEP Videókladó)
Rogers kapitány a 25. században (Buck Rogers in the 25th Century, 1979) r: Daniel Haller (tv)
Figyelmeztetés nélkül (Without Warning, 1980) r: Gordon Clark (VICO)
Egyedül a sötétben (Alone in the Dark, 1982) r: Jack Sholder (Intervideo)
Batman – A denevérember (Batman, 1988) r: Tim Burton (Intervideo)
Irány Colorado! (City Slickers, 1991)

ték fel mint a legjobb epizodistát a *Rejtett félelemben* (Sudden Fear), illetve az *Idegen a Vadnyugaton*ban nyújtott alakításáért. Ez utóbbi szerep egy csapásra beskatulyázta őt, alvilági figurák, banditák, fenegyerek megformálását bízták rá. Előszeretettel foglalkoztatták westernekben és kosztümös kalandfilmekben, például *Attilát*, a hun vezért játszotta *A pogány jele* (Sign of the Pagan, 1954) című filmben.

Az ötvenes évek végétől kezdve számos külföldi produkcióban is közreműködött. Különösen Olaszországban lett nagyon népszerű, ahol vendégstárként a makaróniwestemek és a rendőrfilmek egyik legfényesebb csillaga lett. Meggyőző, hiteles játéka, árnyalt jellemábrázoló képessége gyakran túlnőtt a kommersz produkciók szintjén, jelezve, hogy Palance azért ennél többre is képes. Ez a felismerés vezetett odáig, hogy a rendezők fajsúlyosabb, drámai szerepeket is kínáltak neki – ilyen volt például *Torvald a Barabbásban* (1961), Fidel Castro a *Chel*-ben (1969), de talán ide sorolhatnánk az erdélyi vészívó *Drakulát* is (1974) –, ám a hangsúly természetesen a régi szerepkörön maradt. A már említettekén kívül olyan ismert és neves rendezőkkel is dolgozott, mint Richard Fleischer, Stanley Kramer vagy John Frankenheimer, az európaiak közül pedig Abel Gance, Vittorio de Sica és Jean-Luc Godard szerepel a sorban.

Sokan megkérdőjelezték, hogy az *Irány Colorado!* (1991) öreg cowboyba megdermesztően nyerte-e a filmvilág legrangosabb díját, az Oscardíjat. Minden hátsó szándék nélkül ugyan, de feltételezhető, hogy egy kis turpisság van a dologban: Hollywood így hajtott fejet, így köszöntötte a nagyszerű színészt, elismerve életművét.

Egészítse ki videógyűjteményét értékes filmekkel!

A Multi Home Video Kft. a Video Magazinval közös akciót indít értékes videófilmek eladására, elérhető áron!

A videókölszönzők gyakorta vásárolnak több filmet, mint amennyi forgalmukhoz képest szükséges, illetve egyes alkotások számukra idővel feleslegessé válnak. A gyűjőknek azonban ezek a videók értékek lennének. Ilyen filmekből kínálunk most egy csokorral. E műsoros videókat, bár használtak, igen jó minőségűek, s mivel kölcsönzői készletből származnak, kölcsönzési joggal is rendelkeznek. Az alábbiakban felsorolt kazettákat közlétek és magánszemélyek egyaránt megvásárolhatják.

Ha vásárolni kíván, kérjük töltsd ki a lap alján található megrendelőlapot és küldd el a következő címre: Multi Home Video Kft., 1027 Budapest, Csalogány u. 9-11. A kért kazettákat a kft. postai utánvétellel elküldi az Ön címére.

A felsorolt filmek egyelőre korlátozott számban állnak rendelkezésre, az igényeket a kft. a megrendelések beérkezési sorrendjében elégíti ki.

Ha hasonló, főlőles, jó állapotban lévő kazettákkal rendelkezik, ajánlja fel a Multi Home Video Kft.-nek!

Alkalmi turista színes amerikai feliratos film	996,-	Clara szíve színes amerikai feliratos film	896,-	Euréka színes amerikai feliratos film	996,-	Manhattan színes amerikai feliratos film	896,-
Amarcord színes zinkr. amerikai film	996,-	Clouseau felügyelő színes amerikai feliratos film	896,-	Exodus színes amerikai feliratos film	996,-	Meggyőnöm színes, amerikai zinkr. film	996,-
Annie Hall színes amerikai feliratos film	896,-	Csillagporos emlékek színes amerikai feliratos film	896,-	Édentől keletre színes zinkr. amerikai film	996,-	Minden, amit valaha is meg akartál tudni a szexről... színes, amerikai feliratos film	996,-
Barlangember színes amerikai film	896,-	Dodge város színes amerikai feliratos film	896,-	Fellini; Satyricon színes zinkr. amerikai film	996,-	A missouri fejedáasz színes amerikai feliratos film	996,-
Beat-nemzedék színes amerikai feliratos film	896,-	Doors – Tisztelet Jim Morrisonnak színes amerikai feliratos film	996,-	Felügyelő életveszélyben színes amerikai feliratos film	896,-	A nap birodalma színes, amerikai feliratos film	996,-
Bilincs és mosoly színes amerikai feliratos film	896,-	Dühöngő bika szinkronizált amerikai film	996,-	Graffiti bridge színes amerikai feliratos film	996,-	Nem félünk a farkastól színes, amerikai feliratos film	896,-
Blood kapitány színes amerikai feliratos film	896,-	Eljő a lovas színes amerikai feliratos film	896,-	Gyilkosság telefonhívása színes zinkr. amerikai film	996,-	New York, New York színes, amerikai feliratos film	896,-
Bonnie és Clyde színes amerikai zinkr. film	896,-	Az elnök emberei színes amerikai feliratos film	996,-	Hair színes amerikai feliratos film	996,-	A nép ellensége színes, amerikai feliratos film	896,-
Casablanca színes amerikai zinkr. film	996,-	Equus színes zinkr. amerikai film	996,-	Halál Velencében színes amerikai feliratos film	996,-	Óriás színes, amerikai feliratos film	896,-

Haragban a világgal színes amerikai feliratos film	896,-	Sárga tengeraltjáró színes, amerikai feliratos film	996,-
Hálózat színes zinkr. amerikai film	996,-	Sógorom, a zugugyvéd színes, amerikai feliratos film	896,-
Hegedűs a háztetőn színes amerikai feliratos film	996,-	A St. Louis-i lélek – Lindbergh amerikai színes film	896,-
Hegyek pokla színes amerikai feliratos film	896,-	Szentivánéji szexkomédia színes, amerikai feliratos film	896,-
A herceg és a kőristálány színes amerikai feliratos film	896,-	Szereltem és halál színes, amerikai feliratos film	896,-
A híd túl messze van színes amerikai feliratos film	896,-	Tévedés színes amerikai zinkr. film	996,-
Idegenek a vonatok színes amerikai feliratos film	896,-	Thelonious Monk színes amerikai film	996,-
Imagine: John Lennon színes amerikai feliratos film	996,-	Utolsó tangó Párizsban színes amerikai film, feliratos	996,-
Ítélet Nürnbergben színes, amerikai feliratos film	896,-	Az ügynök halála színes amerikai film, felirattal	996,-
A jelölt színes amerikai feliratos film	896,-	A vad tanúja színes amerikai film, feliratos	996,-
Kallódó emberek színes amerikai feliratos film	896,-	West Side Story színes amerikai film, felirattal	996,-
A kíváncsi színes amerikai feliratos film	996,-	Zelig színes, feliratos amerikai film	996,-
Klute színes, zinkr. amerikai film	996,-	80 nap alatt a Föld körül színes, feliratos amerikai film	896,-
Koldus és királyfi színes amerikai feliratos film	896,-	12 dühös ember színes, feliratos amerikai film	896,-
Madárrijesztő színes amerikai feliratos film	896,-		
Madonna, ki ez a lány? színes, amerikai feliratos film	896,-		

MEGRENDÉŐLAP

Cím: Multi Home Video Kft. 1027 Bp., Csalogány u. 9-11.

a kazetta címe	darab

Név:
 Irányítószám, helység:
 Utca, házszám:
 (Kérjük olvasható betűkkel kitölteni!)

A megrendelt kazetták árát és a postaköltséget kifizetem.

Dátum: Aláírás:

Tisztességtelen ajánlat

Ez a címe Tom Cruise új mozijának, melyben eredetileg ismét feleségével, Nicole Kidmannel

akart szerepelni. (Nicole a főszereplője a hazai tévák egyik tavaszi sikerfilmjének, a *Bangkok Hiltonnak*.) Az élet- és a stúdióvezetők csapata – azonban másképp döntött, a szerepet nem ő, hanem Demi Moore nyerte el. A filmet eredetileg a 9 és 1/2 hét alkotója, Adrian Lyne rendezte volna, ám ő nem vállalta a feladatot. A másik nagy sztár Warren Beatty lett volna, ő viszont Tom Cruise miatt hagyta ott a produkciót. A film ennek ellenére elkészült!

A történet egy ifjú párról szól, akik boldogok, bár szerényen élnek. Ezért, némi töprengés után, elfogadják egy öregedő milliós ajánlatát, hogy egymillió dollárért megkaphassák egy éjszakára a fiatal, szép feleséget... Ezt a milliómost játszottá volna el Beatty, aki szerint inkább számára kellene egymilliót fizetni hasonló tevékenységért... Az erotikus Lyne helyett a producereknek a forgatókönyvhöz még egy jó rendezőt kell keríteni.

Szelíd biciklisták

A sikerfilmek folytatódhatnak: a Beverly Hills-i zsarú III. után már jön a Rollerball II., *James Caan*nal a főszerepben. Meglepetésre tervezik a Szelíd motorosok második részét, *Dennis Hooper*rel. Ebben az egykori főhős fia kel útra, hogy felfedezze az Egyesült Államokat. Motor helyett azonban közlekedési eszközül a biciklit választja.

Connery, a skót...

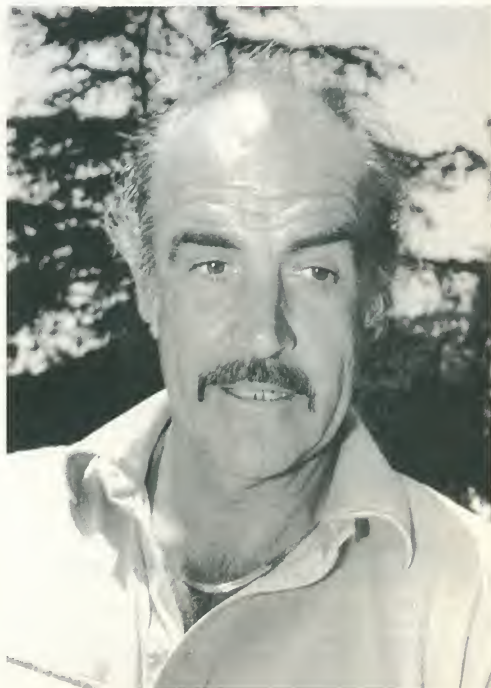
Az edinburgh-i skót díszpálgár, az egykori 007-es ügynök sokat tesz Skócia turistaforgalmának fellendítéséért. Így például ő a narrátora annak a videófilmnek, amely Skócia legszebb tájait mutatja be. Egy másik videófilmben pedig skót szerzők verseit szavalja, novellárisleteit ol-

vassa fel, miközben a videokamera Skócia tájait örökíti meg. Eközben azért rendületlenül forgat, s csak úgy ontják a stúdiók főszerrelésével a filmeket. Ilyenek a *Medicine Man* (Gyógyszerész), a *The Sun is Rising* (A Nap felkel) és a *The Broken Dreams* (Törtött álmok).

Klub à la Amerika

Az Űrszekerek (*Star Trek*) című filmsorozat rajongóinak a legnagyobb tábora az Egyesült Államokban: 72 ezer nézője tömörül e sajátos klubhálózatba. Madonna híveinek napi nyolc órában négy főállású alkalmazott válaszol, de az énekes-filmszínésznő rajongói közül csak ötezret könyvelnek el Madonna-klub-tagként. A Robert Redfordért rajongó klubtagok száma mindössze 350-re apadt. De hol vannak már a rajongók a némafilmek nagy sztárjának, Mary Pickford imádoinak számától? A művész 1919-ben havonta 18 ezer levelet kapott!

Beatty kudarca

A Dick Tracy nem vált igazán kasszasikerré, a ráfordított kiadások és Madonna támogatása ellenére sem. Ezt követően Warren Beatty elkészítette a jól beharangozott Bugsyt, de a gengszterfilm lemaradt az idei Oscarról. Beatty azonban nem maradt le Annette Beningről, a film női főszereplőjéről, akit sikeresen feleségül vett. A Bugsy után a Naked Lunch – Meztelen ebéd – következett volna. A filmet ő szeretne volna rendezni, és a főszerepet kívánta alakítani. Vágya azonban nem teljesült, s az áhított szerepet Peter Weller kapta meg.

Robo-cop új szerepben

Amiről Warren Beatty lemaradt, annak a Robo-copból megismert színész, Peter Weller örülhetett. A Naked Lunchban ő alakítja Bill Lee-t, akit kémek, kalandos akciók és rémítő-másszerű történetek vesznek körül. Partnerrei Roy Scheider, Judy Davis, Ian Holm. A furcsa filmben a sci-fi és a valóság elemei keverednek.

A ma 44 esztendő Weller Texasban járt egyetemre, miközben dzsessz-zenészként a fűvös hangszereket imádta. Első szerepét a Butch Cassidy és a Sundance kölyök című filmben kapta, Robert Redford és Paul Newman mellett. 1979-ben még ját-

szott a Koral években, majd színpadi szerepek következtek. Majd jött a Robo-cop; Alex Murphy szerepében nagy sikert aratott. Hamarosan jön a harmadik rész is. „Ezekben a filmekben nem sokat kellett alakítanom” – nyilatkozta szerényen. „Igyekeztem a maximumot nyújtani, de csak a nyakam fájdult meg. Remélhetőleg a Naked Lunch után jönnek majd az öltönyös szerepek is.”

Talpon a Time Warner

3 milliárd dolláros forgalommal zárta az idei első negyedét az amerikai Time Warner média- és szórakoztatási csoport öt egysége. Ezzel a vállalatirás hárommillió dolláros nettó profitot ért el a tavalyi egy negyedévre jutó 50 millió dolláros veszteségekkel szemben. Legsikeresebben a kábeltelevíziós üzletág, majd a kiadói, a zenei és a film-, videógyártási tevékenység szerepelt.

Ford lesz Nikita?

Ismét feldolgozzák az amerikaiak a nagy sikerű francia filmet, a Nikitát, hasonlóan a Három férfi egy mózeskosár történetéhez, mely szintén francia eredetű és szintén átvette Hollywood.

Az új Nikitáért harcra indult Julia Roberts, Demi Moore, ám úgy fest, hogy Bridget Fondának áll a zászló. A Fonda család – Henry, Jane, Peter – újabb színész tagja is sikeresnek mondhatja magát. Bridget Pe-

ter leánya, vagyis Henry unokája és Jane unokahúga. A Nikita pedig immár tizenynolcadik filmje lesz!

Stephen King új rettenete

Stephen King...

A rémregények kiváló írója, egyebek mellett az Őmen és a Ragyogás szerzője, a 44 esz-

tendő Stephen King új művet alkotott, melyet már forgatnak is. A gyepmesterben nem sinter, hanem egy kertész a főhős, aki a gypet gondolja. E jámbor ember azonban egyszer csak hatalmi mámorban szenvedő szörnyeteggé válik. Átalakul szervezete és szelleme is. A rémalak szerepében Jeff Fahey mutatkozik be. A rendező Brett Leonard szerint a fim háttorzongató. „Olykor még magam sem merek odanézni” – nyilatkozta tréfásan az alkotó...

... és fantáziájának teremtménye

BEST Hollywood

Húsz év után először
filmen Elizabeth Taylor:

Az ifjúság édes madara

Színes, szinkronizált amerikai dráma,
1991

Főszereplők: Elizabeth Taylor, Mark
Harmon, Cheryl Paris
Rendezte: Nicholas Roeg

94 perc

Whoopi Goldberg
Ghost utáni nagy sikere:

Telitalálat

Színes, szinkronizált amerikai
vígjáték, 1991

Főszereplők: Whoopi Goldberg,
Dennis Franz
Rendezte: Jerry London

93 perc

Egy „katonavigjáték”
a javából:

Katonacsizmában a mamám

Színes, szinkronizált amerikai
vígjáték, 1991.

Főszereplők: Barbara Eden, Hector
Elizondo, Megan Fay
Rendezte: Anson Williamson
93 perc

Best Hollywood: 6701 Szeged, Pf. 1167
A Best Hollywood kizárólagos forgalmazója a Video
Nívó: Budapest, Köztársaság tér 10. 1081
Telefon: 713-9837, 134-5426

STUDIOtech

AUDIOVISUAL ENGINEERING SPRL

Film-, videó- és hangstúdiók építése, felújítása, átalakítása.
Kulcsrakész szállítás.

Gyorsan és olcsón

Film és Broadcast professzionális hang- és videotechnikai anyagok
eladása. Professzionális videokazetták, hang- és videószalagok.
Stúdiotechnikai berendezésekhez gyors alkatrész és műszaki
leírás szállítása. (Ampex, Sony, Panasonic, JVC stb.)

Nagykereskedelmi árszínvonal

Telefonhívásukat és telefaxukat magyarul is fogadjuk.

Studiotech SPRL, Rue de la Comt. de Flandres 8.

B-1020 Brussels, Belgium

Tel.: 322-425-59-38

Fax: 322-425-64-31

LUX x VIDEO

PRIVÁT

Buja gyertyák

Éva tizennyolcadik születés-
napjára szexbulit szervez, ahol
a vendégek nemcsak gátla-
saikat vetkőzik le...

90 perc

Franciás pezsgő

Tudja, mi az a franciás pezsgő?
Egy speciális ital, amely csak a
szexkoptékok között szerepel...

90 perc

Hárman az ágyban (Privát film – amatőr szereplőkkel!)

Két tinédzser lány és egy fiú rég
várt találkozására

83 perc

ÚJ MEGJELENÉS: HÉTVEGI PARTY

Nyári akció! Nagy árengedménnyel!

Filmek már 1500 Ft+áfatól,
kölcsondji joggal. Négy film
vásárlása esetén további
engedmény!

Ötszex

(Privát film –
amatőr szereplőkkel!)

A kamera ezúttal két házaspárt
les meg, amely kibővül egy vad-
macska típusú lánnyal...

81 perc

A kazetták megvásárolhatók, illetve utánvétellel megrendelhetők:

LUX VIDEO J+J/06, 1241 Budapest, Pf. 278.
FÓKUSZ Video, 1062 Budapest, Andrássy út 107.
INTERFILM Kft., 1054 Budapest, Steindl I. u. 6.
Video Nivo Ügynökség, 1081 Budapest,
Közúti közút 10.
S. I. Coop Kft. 1147 Budapest, Lőcsei u. 12/b.

FIGYELEM, A FILMEKEN EROTIKUS
JELENETEK LÁTHATÓK!
CSAK 18 ÉVEN FELÜLIEKNEK!

Kellemes éghajlata, a kiváló fekvése ezeket vonz tavasszal Cannes-ba. A francia kisváros tengerpartja egyetlen nagy sétány, mely reggeltől késő éjjelig sétálókkal van tele. Május első felében, a filmvilág egyik legjelentősebb eseményének idején sem volt ez más-ként...

CANNES-i

F I L M L E S E N

Idén már 45. alkalommal rendezték meg a filmszakma talán leg- rangosabb, és minden bizonnyal legközismertebb seregszemlé- jét, a cannes-i filmfesztivált.

A rendezvény szomorú szen- zációja volt Marlene Dietrich ha- lála, akinek arcképe díszítette az idei fesztiválplakátot. Igazi sztár- hoz méltóan a fesztivál nyitónap- ján búcsúzott, amikor az egész filmvilág Cannes-ra gyűlt.

Ez évben talán még a szokott- nál is több filmszínész vonult fel a fesztiválpalota lépcsőin, adott sajtótájékoztatót a fényűző hote- lek valamelyikében, vagy hajtott el Mercedesen, Rolls-Royce-on a Croisette pálmásorai alatt. Így Michael Douglas, Anthony Hop- kins, Tom Cruise, Robert Red- ford, Jamie Lee Curtis, Alain Delon, Sylvester Stallone és per- sze Gérard Depardieu, aki a fesztiválszürri elnöki tisztét látta el.

A versenypogramban ismert rendezők nevével találkozhat-unk: Robert Altman, David Lynch, Sidney Lumet, Abel Fer- rara. Az egyik nagy szenzáció Paul Verhoeven új filmje, a *Basic Instinct* volt, a magyar versenyfilm pedig *Can Togay Nyaraló* című alkotása. Egy holland cég kóktél- parti keretében mutatta be tech- nikai szenzációját, a gigantikus vetítővásznat. A 18x36 méteres vásznat uszályokra állították a tenger vizében, és a parti sétány- ról 175 méteres távolságból veti- tettek rá.

Nappal repülőgépek húztak reklámfeliratokat a kikötő fölött, este tűzijátékkal szórakoztatták a népes közönséget. S míg fenn a zsűri tanácskozott, addig a fesztiválpalota alsó szintjén és a lu- xusszállókban (Martinez, Carlton, Majestic) folytak az üzletkötések. Talán kevesen tudják, hogy 1960 óta minden évben filmvásárt (az utóbbi években pedig film- és videóvásárt) rendeznek a fesztivá- l ideje alatt. Sőt, sokak véleménye szerint ez a nagyszabású, csak az American Film Markettel összemérhető vásár ma már fon- tosabb, mint maga a fesztivál. Több, mint kétszáz kiállító kínálta alkotásait a világ mozi-, videó- és

tévéforgalmazóinak, így nem csoda, hogy a rendezvény kinőtte a fesztiválpalotát és a tengerparti sétány összes szállodáját is igénybe vette. Örvendetes, hogy még a videóra kínált filmek is igényesebbek, mint egy-két eszten- deje

A korábbi nagy pornó és ho- roráradattal szemben nő a csá- ládi filmek, vígjátékok, igényes thrillerek részaránya. Továbbra is tartja magát az akciófilm, mely már kitermelte a maga sztárjait. A közönség nálunk is biztosan örömmel fogja fogadni Jean-

Claude van Damme-val a *Cyborg 2*-t, Chuck Norriszal a *Top Kick*-et, Dolph Lundgrennel a *Dark Angelt* vagy Charles Bronsonnal a *Bosszúvágás 5*-öt. Előkerülnek ismert színészek régebbi filmjei, így Mel Gibson, Kevin Costner vagy Donald Su- therland mozijai. Es készülnek vadonatúj filmek, például Mi- ckey Rourke-val a *Homeboy* vagy Gene Hackman-nal a *Full Moon Over Blue Water*. Termé- szetesen az uralkodó szerep az amerikaiaké, de számos olasz és francia cég kínált versenyké- pes produkciókat, főleg vígjáté- kot. Egy londoni vállalkozás olyan bájos, egész estés rajzfil- meket ajánlott, melyek népsze- rűségben hamarosan talán Walt Disney filmjeivel is vetekedni fognak. Új változat készült a *Dzsungel könyvéből* is, és min- dannyiunk öszinte örömeire Ri- chard Lester rendező elkészí- tette *Húsz év múlva* című filmjét, melyben visszatér Dumas há- rom testőre, ezúttal is Michael York, Oliver Reed és Frank Fin- lay alakításában.

Még mindig nagy divat egy si- kerfilm második, harmadik, so-

Tovább folyik a népszerű szerzők bestsellereinek megfilmesítése. *James Hadley Chase* a *Chandler* után amerikai krimi-legendája. Négy regényét vitelték most filmre – melyből eddig egy jelent meg magyarul, az „Akár életem maradáni?” (Want to stay alive?). Szépe: *Michael Brandon* (aki *Makepeace* párját, *Dempsey* alakította a népszerű tv-sorozatban). Nem kerülték el sorsukat *Danielle* St. színpadonvalas lektűrei sem, az egyik neves amerikai cég sorozatban gyártja a belőlük készült filmeket. Hosszan folytatnának a sort, hiszen sok ezer filmet kínáltak a vásár tizenkét napja alatt. Bizva a magyar forgalmazók izlésében, remélhető, hogy az itt felsoroltakat alkotások és még jó néhány arra érdemes filmet hamarosan mi is találkoztunk.

Gy. L.

A díjazottak

A dán *Bille August* filmje, *A legjobb szándékok* nyerte el a fesztivál fődíját, az Arany Pálmat. Az Ingmar Bergman forgatókönyvéből készült alkotás a világhírű rendező nagyszüleinek, szüleinek életét dolgozza fel. A kritikusok nem várták az ére a filmet, több okból sem. Részben mert nemigen nyerte el a film tetszőségeit, részben pedig a dán rendező négy évvel ezelőtt már elhódította Cannes-ban a fődíjat *Hódító Pelle* című művével, s ugyanannak a rendezőnek nemigen szokták ilyen gyakorisággal odaítélni a palmát. A legjobb női főszereplő díja is a dán családban maradt, mivel azt a filmben főszerepet alakító *Perilla Ostréger-August*, a rendező felesége érdemelte ki. (Egyébként jatszott már Bergman filmjeiben, többek között a *Fanny és Alexander*ben.)

Két díjat szerzett az amerikai rendező, *Robert Altman* alkotása, *A játékos*: a legjobb rendezés díját nyerte el és *Tim Robbins* személyében a leg-

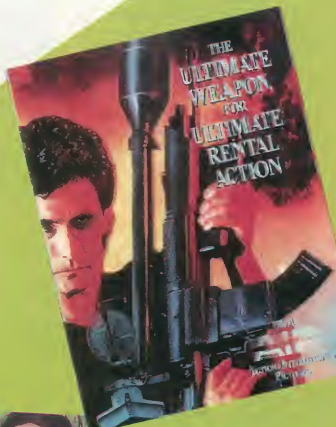
jobb férfiszereplő cím is e filmhez kapcsolódik. Robbins egy producert alakít a hollywoodi filmszakmát görbe tükrön keresztül bemutató műben.

A fesztivál születésének 45. évfordulója tiszteletére alapított különdíjat a nagy esélyesnek kikiáltott film, az amerikai *James Ivory* brit környezetben játszódó műve, a *Howard End* nyerte.

A zsűri nagydíját *Gianni Amelio* alkotásának, az *Il Ladro di bambini* (Gyermekrabló) című filmnek szavazták meg. Az olasz mű két kisgyermek és az őket gyermekotthonba szállító csendőrbártságának születését festi le

A zsűritől megosztott díjat kapott a spanyol *Vic-tor Erice* és az orosz *Vitalij Kanyevszkij*, *A fény álma*, illetve a *Független élet* című filmekért.

Az első filmes rendezők legjobb alkotásának kijáró Arany Kamerát az ismert amerikai filmszínésznek, *John Torturrónak* adták, aki tavaly még a legjobb férfi színész díjával büszkélkedhetett Cannes-ban.

Geena Davis

AZ ALKALMI SZTÁR

Különösen azért tartja nevetségességnek e felvetést, mert az önértéktükré oly kényes férfiak a filmnek 99 százalékában megannyi formában erőszakoskodnak a nőkkel. „Nem hiszem, hogy e film felhívás lenne a nők feltégyverkezésére. Ez két nő története, akik egy fejlődési folyamaton mennek keresztül, miközben felfedezik önmaguk érzéseiket. Én még sohasem játszottam ilyen karaktert, aki ennyi minden keresztülment volna. Ez nagyszerű érzés volt.”

DUSTINNAL AZ ARANYOSKÁMBAN

Az ilyen nagyszerű érzéseket, mámorító pillanatokat vadássza Geena gyerekkora óta, amióta a szerepeit válogatja. Fantáziadús gyermekkorom volt – emlékezik. „A barátnőm és én mindig szindarabokat játszottunk az alagsorban vagy történeteket írtunk, amelyekben mi voltunk a bátor hősnők. Mindig szerettem a figyelem középpontjában lenni, mindig is szerettem hallani az összevagdó te nyerek hangját. Azt gondoltam, hogy a színház azon kevés helyek egyike, ahol a magasságom is érvényesül.”

A kis Davis 183 cm-es termete mindig is meghatározó jelleggel bírt. Így például rendkívül előnyös volt az iskolában, magasugrásnál, viszont majdnem magától albanban, hogy modell legyen. A 34 éves, Massachusetts állambeli születésű színésznő ugyan eredetileg zenészeknek készült, csak svédországi tanulmányai során döntött a modellég, a színészi pálya mellett. Az ügyőnségen azt hazudta, hogy csak 178 cm magas, így felvették, ám hamarosan kiderült, hogy a mérethez illő ruhák újra túl rövid volt számára. A modellügyőnség révén viszont kapott egy szerepet az *Aranyoskám* (1982) című filmben, ő játszotta azt a szappanopera-színésznőt, aki megosztja öltözőjét a növe átvadlett Dustin Hoffmannal. Különösen emlékezetes pillanatok voltak, amikor az epizódban Hoffman fölét tornyosult. Nemcsak a természetével, hanem tehetségével is.

A sikeres bemutatkozást követően a televíziótól kapott ajánlatokat. Először a kritikus hangvételű, mítoszromboló *Buffalo Billben* (1983–84) vonta magára a figyelmet. Nagyszerű játékaival méltó párt volt a sztároknak, *Dabney Colemannek* és *Joanna Cassidynek*. Ráadásul a sorozat második

évében Davis elhatározta, hogy ír egy epizódot önmaga számára. Ez volt első próbálkozása a forgatókönyvírással. Öszinte meglepetésre a producer lelkesen fogadta az ötletet, s végül le is forgatták a sztorit. „Az én figurám, a saját érom volt, mellyel diadalt arattam.”

Második játékfilmjében, a *Fletchben* (1985) Geena a kellemtelenkedő, ellenszenves újságröporter, Chevy Chase főnökét

játszotta. A már megszokott, fergeleges tempójú Chase-féle vígjátékokban egy rendőrből és korrupt üzletemberekkel álló kábítószerteszítő hálózatot számolnak fel. A film érdekessége, hogy Geena szerepét eredetileg egy férfinak szánták, de amikor Davis meghallgatáson volt a film egy másik szerepének elnyerése érdekében, azt kérte, hogy ő játszassa le ezt a figurát. Végül, mindenki melegegésére, ez történt.

Tele életkedvvel és vidámsággal, no meg fegyverrel a csípőjén Geena Davis győzelmet arat a nemes csatájában. A feminista „ország-úti harcok” filmben, a *Thelma és Louise*-ban (1991) ő a vezéregénység az érzékeny és páratlan duóban. Sok kritikus szemére vetette a filmnek, hogy az nem más, mint erőszak a férfinen ellen, a fegyverforgató feministák diadala. Geena képtelennek tartja a vádak.

HÁZASSÁG „A LÉGGYEL”

Ebben az időben vendégstárként dolgozott a *Családi kötelék* című tv-sorozat két emlékeztető epizódjában is, melyekben a bámulatos, de a feladatára teljesen alkalmatlan házvezetőnőt játszotta. Ha a háziakra nem is, a producerre olyan mély hatást gyakorolt, hogy az meghívta őt egy új sorozat, a *Sara* főszerepére. Am amennyire élvezte a *Buffalo Bill* forgatását, s igazi csalódást okozott számára, amikor vége lett, addig a *Sara* ele

FILMJEI:

Aranyoskám (Tootsie, 1982) r: Sydney Pollack) **Intervideo**
Buffalo Bill (1983–84 tv-sorozat)
Fletch (1985) r: Michael Ritchie
Családi kötelék (Family Ties, 1985 tv-sorozat)
Sara (1985 tv-sorozat)
Transsylvania 6–5000 (1985) r: Rudy DeLuca
A légy (The Fly, 1986) r: David Cronenberg (moziban bemutatott)
Azok a könnyűvérű földi lányok (Earth Girls Are Easy, 1988) r: Julian Temple
Az alkalmi turista (The Accidental Tourist, 1988) r: Lawrence Kasdan (InterVideo)
Gyors változás (Quick Change, 1990) r: Howard Franklin és Bill Murray
Planétánk, a Föld (The Earth Day Special, 1990) r: Dwight Hemion
Thelma és Louise (Thelma and Louise, 1991) r: Ridley Scott (moziban bemutatott)

ve magában hordozta a bukás csíkját. Nem volt szerencséje a *Transsylvania 6-5000* (1985) című horrorparódiával sem, melyben *Abbott és Costello* nyomdokait követve, két izgága hívadás (*Jeff Goldblum* és *Ed Begley Jr.*) Erdélybe látogat, hogy Frankenstein doktor és teremtménye után kutasson. Az eltájt kutatók helyettük természetesen csak vámpirokat és örült tudósokat találának, no meg Geena Davist, akibe az egyik legény, nevezetesen Goldblum bele is szeretett. Geena sze-

rint ez volt a film egyetlen pozitívuma. A végeredmény házasság lett, ám együttlétük nem tartott sokáig, csupán a következő közös horrorfilmjükig, *A légység*.

A legyet Jeff Goldblumnak hívták. Professzor volt és tudós, aki hosszú évek óta dolgozott azon, hogy megvalósítsa a molekuláris rekombináción alapuló anyagátvitel kérdését. Biztató kísérleteinek egy fatális véletlen vet véget, amikor önmagán próbálja ki a berendezését, a gépbe egy légy kerül. Mindez tragikus következmé-

nyekhez vezet: Goldblum szörnyeteggé válik, a rovarjegyek genetikai szinten összekeverednek az emberi tulajdonságokkal. A szörnyű metamorfózisokon áteső légyember elkerülhetetlenül sodródik a végzet felé, s a (talán utoljára) felülkerekedő emberi érzelmek végső megnyilvánulásként – egykori barátja, Geena segítségével – önként vállalja a megváltozott pusztulást. „Sohasem tudatosult bennem, hogy Jeffben egy rovarszemélyiség lakozik legbelül” – nyilatkozta nevére Geena. „Az ember különben kétszer is meggondolná, hogy megosszon egy jégrémet ezzel a fickóval.”

OSCAR 1989-BEN

Mindenesetre válásuk nem akadályozta meg őket abban, hogy újra egy közös filmet csináljanak, এবরে, „mi nagyon jól megértettük egymást a kamera előtt”. Az *Azok a könnyűvérű földi lányok* (1988) megint egy habkönnyű, mondhatnánk ostoba sci-fi musical, melyben három földönkívüli egy baleset révén a földi lányok keze közé kerül. Ha bárki bármilyen hasonlóságot vélne felfedezni e film és a *Rövidzárlat* (Short Circuit, 1986), a *Rocky Horror Picture Show* (1974) és a *Tengerparti party* (1963) című halhatatlan opusok között, nem téved, az alkotók több-kevesebb nyíltsággal ezekből merítették az ötleteket.

Következett egy újabb horror-komédia, a *Kísértéthistória* (1988). Beetlejuice egy szuperkísértet, akit egy fiatal szellemjáró hív segítségül, hogy megszabaduljanak a házuk beköltözött családjától. Beetlejuice egy igazi kísértethez illően készségesen eleget tesz a kérésnek, ám az emberek megbabonázzák őt, a fiatal szellemek viszont az embereket, úgyhogy a végén már senki sem tudja, hogy ki kitől akar megszabadulni, এবরে olyan jól elvannak így együtt.

Amikor 1989-ben, a legjobb női mellékszereplőnek járó Oscar-díj nyertesét szözlötták, egy magas, csinos, simán hátrafésült hajú,

kissé sápadt színész nő lépett fel a színpadra. A termen a csodálkozás moraja futott át, hiszen kevesen gondolták volna, hogy a nagy sztárok (például Michelle Pfeiffer, Sigourney Weaver) előtt egy jószíval alig jegyzett színésznőcske fut be. Az elismerés jogosságát persze senki sem vitatta, hiszen aki látta *Az alkalmi turistát* (1988), az tudta, hogy a díj jó kezekbe kerül. A főhöst, *William Hurt*-öt bal szerencsék sokasága sújtja: a fiát korán elveszti, a felesége – *Kathleen Turner* – válni akar, eltöri a lábát, ráadásul a kutyája is neurotikus. Ebben a szituációba csöppen bele Geena, aki főállású kutyapszichiáter és -tréner. A lány figyelme azonban a négylábúról egyre inkább a gazdára terelődik, ám még hosszú, kemény küzdelem vár rá, amíg sikerül végre elcsavarnia Hurt fejét.

A LEGJOBB SZEREP: THELMA

Bár Geena Davis nevét az Oscar-díj tette ismertté, igazi sztárt Ridley Scott filmje, a *Thelma és Louise* csinált belőle, amely egy újabb Oscar-jelölést is hozott! „Szerintem az a film, ami az első perctől az utolsóig képes magával ragadni a nézőt, csak jó lehet. A történet mindössze négy napról szól, s ezalatt fordul meg minden. Ezt a szerepet azért szerettem, mert a karakter hatalmas változson megy át, ami nagy kihívás volt számomra.” Thelma szerepében,

aki a barátjánőjével, Louise-zal együtt rákényszerül arra, hogy megvívja a maga kis háborúját a férfiak világa ellen, s akiknek a kis kiruccanásuk indult „road-movie-zása” véres vesszőfutással válik, nagyszerűen ötvöződnek a komikus és drámai elemek. Egykoron édeskés, naiv komika szerepekben indult, mára már a kamionosokat terrorizálja, s a rendőrök feje fölé emeli. Egy igazán elszánt és kemény színésznő lett belőle.

E kettősség érvényesül ebben a dinamikus színésznőben.

Sz. G. G.

SZAMURÁJOK FEJEDELME

Főszereplő: Sho Koshugi

Véres csaták, veszélyes kalandok, kalóztámadás, romantikus szerelem, s egy lélegzetelállító utazás a XVII. századi Japánból Spanyolországba. Mindez e monumentális filmben látható, melyben a samurájok először lépnek Európa földjére...

Színes, szinkronizált amerikai film, 1991

Főszereplők: Sho Koshugi, Kane Koshugi, Christopher Lee, David Essex, Toshiro Mifune, Polly Walker
114 perc

Meneküljetelek... nyomozunk!

A hongkongi szuperrendőr (Jackie Chan) és munkatársa az év legkeményebb feladatát kapja. A hírhedt gengsztert, Lint megtagadni és letartóztatni. A nyomok Tokióba vezetnek. Izgalmas üldözések közben mindketten egy helyi gengszterfőnök útjába kerülnek, aki az egyik rendőrt elkapja. A tokiói alvilágra hajmeresztő kalandok várnak, mikor Jackie és barátai egy csinos rendőrnő segítségével ellentámadásba lendülnek.

Színes, szinkronizált hongkongi film, 1989

Főszereplők: Jackie Chan, Samo Hung, Yuen Biao

Rendezte: Samo Hung

84 perc

Maker Media

A VideoRent sikerfilmjei:

Vadászat életre-halálra
Szupersztárok akcióban
Vesztett kopó
A galaxis harcosai
Nehéz Istennek lenni
Zűrös hekusok
A kincs
Gyilkos démonok
Samurájok fejedelme
Meneküljetelek, nyomozók

A filmek kölcsönzési joggal megvásárolhatók a videó-ügynökségeknél!

A VideoRent új címe: 1122 Budapest, Krisztina krt. 17.
Telefon/Fax: 156-3141

Blue Trust Entertainment

Endless fascination

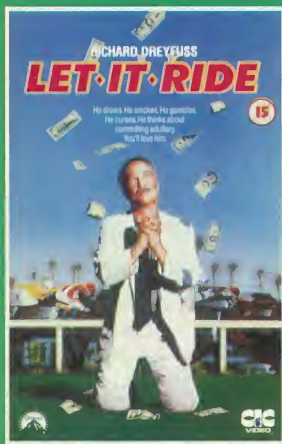

Welcome to the world of entertainment with Vortec's Jupiter II and Mercury satellite receiving systems. The highest standard in high-tech by any comparison – and among the best there is in satellite systems.

VILÁGSIKEREK VILÁGSZÍNVONALON

TÉTRE VAGY BEFUTÓRA

© 1989 By Paramount Pictures
All Rights Reserved

FÖLDI TÁMASZPONT

© 1990 By Paramount Pictures
All Rights Reserved

A GYÖNYÖR RABJAI

© 1990 Universal City Studios, Inc.
All Rights Reserved

BELEVALÓ PAPA-PÓTLÓ

© 1989 Universal City Studios, Inc.
All Rights Reserved

DUNA FILM VIDEO A CSÚCSON

1054 Budapest,
Steindl I. u. 6.

HÓBORTOS HÉTVEGE

© 1989 Gladden Entertainment Corp.
All Rights Reserved

A Paramount Communications Company

